

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra rekreologie a cestovního ruchu

Zhodnocení potenciálu cestovního ruchu v okrese Trutnov
(SO ORP Trutnov)
Bakalářská práce

Autor: Nikola Srnová

Studijní obor: Management cestovního ruchu

Vedoucí práce: Ing. Veronika Židová, Ph.D., DiS.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 13.8.2020

Nikola Srnová

Poděkování:

Děkuji vedoucí bakalářské práce Ing. Veronice Židové, Ph.D., DiS. za metodické vedení práce, trpělivost a cenné rady. Také bych ráda poděkovala své rodině za podporu po celou dobu mého studia.

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá hodnocením potenciálu cestovního ruchu ve vybrané destinaci, konkrétně ve správním obvodu obcí s rozšířenou působností Trutnov. Teoretická část je zaměřena na vysvětlení základních pojmů, které jsou s tématem spojené a popis metody hodnocení potenciálu cestovního ruchu podle které bude vypracována praktická část. V praktické části je charakterizováno vybrané území s jeho předpoklady pro cestovní ruch. Lokalizační předpoklady jsou následně hodnoceny podle vybrané metodiky. Výsledkem práce je určení úrovně a typu potenciálu území pro cestovní ruch. Na závěr jsou zpracována a navržena doporučení pro další možný rozvoj destinace.

Klíčová slova: cestovní ruch, potenciál cestovního ruchu, předpoklady cestovního ruchu, SO ORP Trutnov

Annotation

Title: The Evaluation of Tourism Potential in Trutnov District

This bachelor thesis is focused on the evaluation of the tourism potential in a selected destination, specifically in the administrative district of municipalities with extended powers Trutnov. The theoretical part is explaining the basic concepts that are related to the topic and a description of the method of evaluating the potential of tourism according to which the practical part will be created. The practical part characterizes the selected area with its potential for tourism. Localization attributes are then evaluated according to the selected methodology. The result of the work is to determine the level and the type of potential of the area for tourism. In conclusion, recommendations for further possible development of the destination are elaborated and proposed.

Key words: tourism, tourism potential, tourism attributes, administrative district of municipalities with extended powers Trutnov

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Cíl práce a metodika zpracování	2
2.1	Cíl práce.....	2
2.2	Metodika zpracování.....	2
2.3	Výzkumné otázky	3
3	Teoretická východiska	4
3.1	Předpoklady cestovního ruchu	5
3.1.1	Lokalizační předpoklady.....	7
3.1.2	Realizační předpoklady	11
3.1.3	Selektivní předpoklady	12
3.2	Potenciál cestovního ruchu a jeho hodnocení.....	13
3.3	Hodnocení potenciálu cestovního ruchu podle Bíny.....	15
3.3.1	Typologizace celkového potenciálu CR.....	18
3.3.2	Typologizace přírodního subsystému potenciálu CR.....	18
3.3.3	Typologizace kulturního subsystému potenciálu CR.....	18
3.3.4	Aktualizace hodnocení Bína (2010).....	19
4	Praktická část.....	20
4.1	Průběh šetření.....	20
4.2	Charakteristika SO ORP Trutnov.....	21
4.3	Předpoklady cestovního ruchu SO ORP Trutnov	23
4.3.1	Lokalizační předpoklady	23
4.3.2	Realizační předpoklady	26
4.4	Určení stupňů jednotlivých složek potenciálu cestovního ruchu v SO ORP Trutnov	28
4.4.1	Přírodní pozoruhodnosti.....	28
4.4.2	Vhodnost krajiny pro pěší a horskou turistiku.....	29
4.4.3	Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	30
4.4.4	Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty.....	31
4.4.5	Vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku	33
4.4.6	Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	34

4.4.7	Vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy/hory.....	35
4.4.8	Vhodnost krajiny pro venkovskou turistiku.....	36
4.4.9	Vhodnost krajiny pro vodní turistiku.....	37
4.4.10	Vhodnost krajiny pro horolezectví.....	38
4.4.11	Vhodnost krajiny pro závěsné létání.....	39
4.4.12	Vhodnost krajiny pro sportovní myslivost.....	39
4.4.13	Vhodnost krajiny pro sportovní rybolov.....	40
4.4.14	Vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků.....	41
4.4.15	Kulturně historické památky a soubory.....	42
4.4.16	Skanzeny a muzea.....	43
4.4.17	Lázeňské funkce.....	44
4.4.18	Kongresy a konference.....	45
4.4.19	Kulturní akce.....	46
4.4.20	Sportovní akce.....	48
4.4.21	Církevní akce.....	50
4.4.22	Veletrhy a tematické trhy.....	51
4.4.23	Místní produkty.....	52
4.4.24	Příhraniční specifika.....	53
5	Shrnutí výsledků.....	55
5.1	Určení potenciálu cestovního ruchu v SO ORP Trutnov.....	55
5.2	SWOT analýza.....	57
5.3	Odpovědi na výzkumné otázky.....	59
6	Závěry a doporučení.....	61
7	Seznam zdrojů.....	63
8	Přílohy.....	73

Seznam obrázků

Obrázek 1: Schéma členění předpokladů cestovního ruchu	5
Obrázek 2: Přehled atrakcí.....	10
Obrázek 3: Poloha SO ORP Trutnov v České republice	21
Obrázek 4: Administrativní mapa SO ORP Trutnov	22
Obrázek 5: Pohled na Krkonoše z návrší Šibeník nad Trutnovem	75
Obrázek 6: Nejvyšší hora České republiky – Sněžka.....	75
Obrázek 7: Lanovky a vleky SkiResort Černá Hora – Pec.....	76
Obrázek 8: Běžecké tratě SkiResort Černá Hora – Pec.....	76
Obrázek 9: Pohled na Krkonoše ze Sněžky	77
Obrázek 10: Pstruhové a mimopstruhové revíry	77
Obrázek 11: Krakonošovo náměstí v Trutnově	78
Obrázek 12: Národní kulturní památka Dřevěnka	78
Obrázek 13: Cirk-UFF 2019	79
Obrázek 14: Kaple sv. Vavřince	79

Seznam tabulek

Tabulka 1: Složky potenciálu cestovního ruchu a jejich bodové ohodnocení.....	16
Tabulka 2: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – přírodní pozoruhodnosti	28
Tabulka 3: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro pěší a horskou turistiku.....	29
Tabulka 4: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro cykloturistiku	31
Tabulka 5: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	32
Tabulka 6: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku	34
Tabulka 7: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	35

Tabulka 8: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy/hory.....	36
Tabulka 9: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro venkovskou turistiku.....	37
Tabulka 10: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro vodní turistiku.....	38
Tabulka 11: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro horolezectví.....	38
Tabulka 12: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro závěsné létání.....	39
Tabulka 13: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro sportovní myslivost	40
Tabulka 17: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro sportovní rybolov	41
Tabulka 15: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků.....	41
Tabulka 16: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – kulturně historické památky a soubory.....	42
Tabulka 20: Seznam muzeí a skanzenů na území SO ORP Trutnov	43
Tabulka 21: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – skanzeny a muzea	44
Tabulka 22: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – lázeňské funkce.....	45
Tabulka 23: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – kongresy a konference	46
Tabulka 24: Kulturní akce konané na území SO ORP Trutnov.....	47
Tabulka 25: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – kulturní akce	48
Tabulka 26: Sportovní akce konané na území SO ORP Trutnov.....	48
Tabulka 27: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – sportovní akce	49
Tabulka 28: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – církevní akce	50
Tabulka 29: Veletrhy a tematické trhy konané na území SO ORP Trutnov.....	51
Tabulka 30: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – veletrhy a tematické trhy	52
Tabulka 31: Tabulka produktů na území SO ORP Trutnov	52

Tabulka 32: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – místní produkty	53
Tabulka 33: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – příhraniční specifika ...	54
Tabulka 34: Určení hodnot potenciálu cestovního ruchu v SO ORP Trutnov	55
Tabulka 35: SWOT analýza SO ORP Trutnov	58
Tabulka 33: Seznam obcí SO ORP Trutnov, katastrální výměra a počet obyvatel....	73
Tabulka 34: Počet nemovitých kulturních památek na území SO ORP Trutnov	74
Tabulka 35: Počet kulturních zařízení v SO ORP Trutnov	74
Tabulka 36: Počet sportovních zařízení v SO ORP Trutnov	74

Seznam použitých zkratek

AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
CR	Cestovní ruch
ČR	Česká republika
ČRS	Český rybářský svaz
ČSÚ	Český statistický úřad
ČÚZK	Geoportál – Českého úřadu zeměměřického a katastrálního
HUZ	Hromadná ubytovací zařízení
CHKO	Chráněná krajinná oblast
KČT	Klub českých turistů
KHS	Krajská hygienická stanice
KRNAP	Krkonošský národní park
MěÚ	Městský úřad
OMS	Okresní myslivecký spolek
PP	Přírodní památka
SLL	Státní léčebné lázně
SO ORP	Správní obvod obcí s rozšířenou působností
SOVK	Svazek obcí Východní Krkonoše
TIC	Turistické informační centrum
UNWTO	Světová organizace cestovního ruchu (United Nations World Tourism Organization)
ÚZIS ČR	Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky

1 Úvod

Cestovní ruch má podle Šauera, Vystoupila, Holešinské a kol. (2015) stále větší postavení ve světové ekonomice, což potvrzuje i Světová organizace cestovního ruchu (dále jen UNWTO) (2019), která uvádí, že se cestovní ruch vyrovnává, nebo dokonce převyšuje vývoz ropy, potravinářských výrobků nebo automobilů. Cestovní ruch se tak stal fenoménem s přesahem i do jiných dimenzí lidského života. Své místo má také v environmentálním, sociálním a kulturním prostředí. Ovlivňuje socio-ekonomický vývoj po celém světě, kde je turismus zdrojem příjmů a zároveň vytváří pracovní příležitosti pro jeho rozvoj (UNWTO, 2019). Zelenka a Pásková (2012) však poukazují na to, že cestovní ruch je potřebou zbytnou a při zhoršení ekonomické situace se potenciální účastníci cestovního ruchu zřeknou, nebo výrazně omezí své výdaje na cestování, aby uspokojili své nezbytné potřeby.

Český statistický úřad (dále jen ČSÚ) (2020a) uvedl, že v březnu roku 2020 došlo k omezení poskytování ubytovacích služeb z důvodu propuknutí pandemie. To mělo za následek propad prodeje ubytovacích služeb o dvě třetiny a celkový pokles nabídky cestovního ruchu. Ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová (2020, In: Vejvodová, 2020) uvedla, že Česká republika je krásná a věří, že Češi letošní léto budou trávit zde.

Pro tento výzkum byl z iniciativy autorky zvolen správní obvod obcí s rozšířenou působností Trutnov, který z pohledu cestovního ruchu může být velice zajímavý. Dalším důvodem je zájem autorky o danou problematiku v souvislosti s vybranou destinací. Výsledky bakalářské práce by mohly být přínosné pro obnovu turismu po koronavirové pandemii a plánování vhodné strategie rozvoje cestovního ruchu, pro kterou je potřeba znát silné a slabé stránky destinace.

2 Cíl práce a metodika zpracování

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce bude odpovědět na stanovené výzkumné otázky týkající se tématu hodnocení potenciálu cestovního ruchu (dále také CR) ve správním obvodu obcí s rozšířenou působností (dále jen SO ORP) Trutnov, který se nachází v Královéhradeckém kraji. Cílem výzkumných otázek bude zjistit celkový potenciál cestovního ruchu ve vybrané destinaci a jaký subsystém (přírodní/kulturní) ve vybrané lokalitě převažuje. Dalším dílčím cílem bude určení typu subsystému a vyhodnocení silných a slabých stránek destinace.

2.2 Metodika zpracování

Teoretická část je vypracována primárně na základě odborných publikací, týkajících se cestovního ruchu a z odborných článků, které se tímto tématem zabývají. Mezi nejvyužívanější publikace lze považovat publikace od Zelenky a Páskové (2012), Hraly (2013), Mariota (1992), Wokouna a Vystoupila (1987) a článek od Bíny (2002). V této části jsou představeny pojmy cestovního ruchu spojené s tématem bakalářské práce. Definován je cestovní ruch, potenciál cestovního ruchu a jeho předpoklady, které jsou rozděleny podle Mariota (1992) na lokalizační, realizační a selektivní. Jsou zde popsány také různé metody hodnocení potenciálu. Největší důraz je však kladen na metodiku hodnocení potenciálu cestovního ruchu Bíny (2002), která je v teoretické části podrobně rozepsána.

V praktické části je zpracována podrobná charakteristika vybrané oblasti z hlediska lokalizačních a realizačních předpokladů pro cestovní ruch. Primárními zdroji informací jsou *Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Trutnov* (2016) vydané Městským úřadem Trutnov a internetové stránky Správy Krkonošského národního parku. Dalšími zdroji jsou pak ostatní internetové stránky s doplňujícími informacemi. Dále je v této části samotné hodnocení předpokladů podle Bíny (2002). Tato metoda bude upřednostněna před Bínovou metodou z roku 2010 z důvodu chybějícího konečného rozdělení úrovní potenciálu a z vlastní

iniciativy autorky zjistit, zda je tato metoda vhodná i pro hodnocení větších územních celků.

Pro tuto bakalářskou práci byl zvolen kvalitativní výzkum, který využívá dostupné informace z internetových stránek, zabývajících se konkrétním zkoumaným tématem. Pro zpřesnění některých informací byla kontaktována turistická informační centra, která ovšem odmítla spolupráci z důvodu časového vytížení v období hlavní letní turistické sezóny. Složky hodnocení cestovního ruchu byly tedy hodnoceny pouze na základě informací dostupných na internetových stránkách a jejich hodnocení bylo občas ovlivněno subjektivním pohledem autorky.

Následně je zpracováno shrnutí výsledků. Získané informace jsou uvedeny v tabulce SWOT analýzy, která zároveň nabízí možné příležitosti a vypisuje případné hrozby. Další částí jsou odpovědi na výzkumné otázky. V závěru je pak celá práce shrnuta.

2.3 Výzkumné otázky

Výzkumná otázka č. 1: Jaký je celkový potenciál cestovního ruchu v SO ORP Trutnov?

Výzkumná otázka č. 2: Jaký subsystém (přírodní/kulturní) cestovního ruchu převažuje v SO ORP Trutnov?

Výzkumná otázka č. 3: Jakého typu přírodního/kulturního potenciálu je SO ORP Trutnov?

Výzkumná otázka č. 4: Jaké jsou silné a slabé stránky SO ORP Trutnov?

Výzkumné otázky jsou zvoleny tak, aby odpovídali vybranému tématu. Nejdříve je hodnocen celkový potenciál cestovního ruchu ve vybrané destinaci. Dále je vyhodnocen subsystém (přírodní/kulturní), který v dané oblasti převažuje a následně je určen jeho typ. Další otázka se zabývá silnými a slabými stránkami vybrané lokality.

3 Teoretická východiska

K vypracování teoretické části byly použity odborné publikace související s tématem. Teoretické informace potřebné k vypracování praktické části a výzkumu byly získány zejména z článku *Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky* (Bína, 2002). Jako další publikace, které se týkají tématu potenciálu cestovního ruchu byly využity: *Zeměpis cestovního ruchu* (Mariat, 1992), *Výkladový slovník cestovního ruchu* (Zelenka a Pásková, 2012), *Geografie cestovního ruchu* (Hrala, 2013), *Udržitelnost cestovního ruchu* (Pásková, 2014), *Geografie cestovního ruchu* (Vystoupil, Šauer a Trousil, 2015) a další.

Podle UNWTO (1995, In: Pásková, 2014) cestovní ruch zahrnuje činnosti osob, které cestují mimo své bydliště ne déle než jeden rok za účelem trávení volného času. Gúčík (2010) popisuje cestovní ruch více jako motivační proces návštěvníka, zaměřený na uspokojování potřeb souvisejících s cestováním mimo trvalé bydliště ve volném čase. Podle něj je cílem získání komplexního zážitku, tj. odpočinek, zábava, poznávání, zdraví, kulturní a sportovní vyžití. Zelenka a Pásková (2012) ještě dodávají, že cestovní ruch lze vnímat jako komplexní proces, který ovlivňuje nejen samotné účastníky, ale také poskytovatele služeb v dané destinaci.

Cestovní ruch je podle Páskové (2014) mezioborově zaměřený. Jeho definici lze nalézt v ekonomickém (výdaje mimo trvalé bydliště cestujícího), geografickém (pohyb mimo trvalé bydliště cestujícího), sociologickém (uspokojování potřeb cestujícího) a ekologickém (snížení negativních vlivů cestujícího v místě jeho bydliště) odvětví.

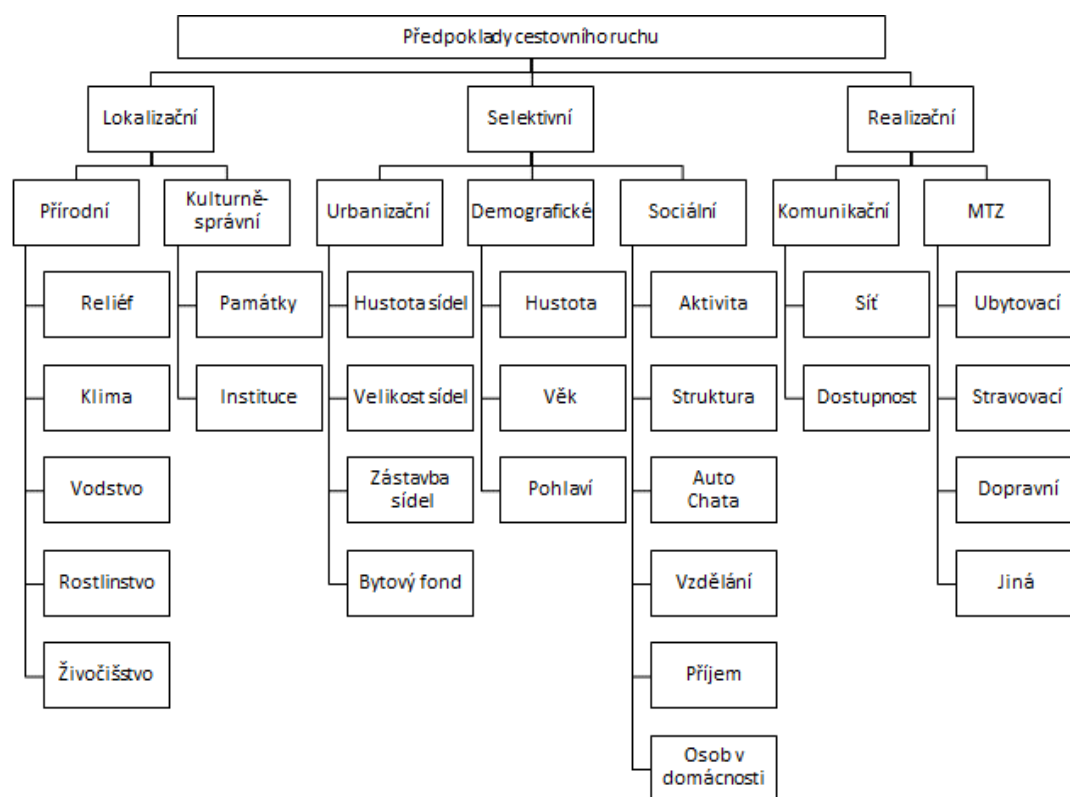
V souvislosti s cestovním ruchem je používán pojem destinace cestovního ruchu, která je Zelenkou a Páskovou (2012) v užším smyslu definována jako cílová oblast se specifickou nabídkou CR a v širším smyslu jako větší oblast (region) s velkou koncentrací atraktivit CR a rozvinutou infrastrukturou, která má za následek dlouhodobou koncentraci účastníků CR. Šauer, Vystoupil, Holešinská a kol. (2015) uvádějí, že: „*Destinaci lze vymezit jako svazek různých služeb koncentrovaných v určitém místě nebo oblasti (regionu), které jsou poskytovány v návaznosti na potenciál cestovního ruchu (atraktivitu) místa nebo oblasti*“. Velikost a charakter

destinace závisí na nabídce (atraktivit a služeb) a poptávce (motivace účastníků). Podle Dileepa (2018) neexistuje přesná hranice, tvar ani velikost označení turistické destinace. Každé místo s potenciálem se může změnit na turistickou destinaci, pokud přemění zdroje s potenciálem na atraktivity, zajistí vhodnou dopravu, ubytovací zařízení a zajistí úspěšnou integraci a rozvoj destinace z dlouhodobě udržitelného hlediska (Howie, 2003, In: Dileep, 2018)

3.1 Předpoklady cestovního ruchu

Předpoklady cestovního ruchu již definovalo mnoho autorů (např.: Woukoun a Vystoupil, 1987; Mariot, 1992; Bína 2002, 2010; Gúčik, 2010; Zelenka a Pásková, 2012; Hrala, 2013; Linderová, 2013; Pásková, 2014; Vystoupil, Šauer a Trousil, 2015). Cestovní ruch se rozvíjí v oblastech, které pro něj mají nejlepší podmínky. Lokalizační předpoklady určující místo CR, selektivní předpoklady umožňující výběr účastníků CR a realizační předpoklady podporující realizaci CR (obrázek 1).

Obrázek 1: Schéma členění předpokladů cestovního ruchu

Zdroj: Mariot (1992)

Stejným členěním předpokladů pro cestovní ruch se zabýval i Hrala (2013). Hasman a Šíp (2001) rozšiřují Mariotovo pojetí ještě o polohu místa a kvalitu životního prostředí.

Předpoklady CR popisuje Pásková (2014) jako: „*Souhrn přírodních a antropogenních aspektů daného území včetně jejich mnoho-úrovňových a synergických vazeb, které vytvářejí podmínky pro realizaci cestovního ruchu*“.

Důležitými faktory ovlivňující atraktivitu území jsou podle Linderové (2013):

- primární zdroje,
- sekundární zdroje.

„*Primární zdroje by v destinaci existovaly i bez existence cestovního ruchu*“ (Zelenka a Pásková, 2012). Mezi primární zdroje řadí přírodní předpoklady (reliéf, klima, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo), kulturně-historické předpoklady (architektonické památky, umělecká díla, kulturně-vzdělávací zařízení aj.) a organizované akce (kulturní, sportovní, obchodní aj.). Jako sekundární zdroje označují nabídku prostředků k dosažení cíle a vybavenost destinace, tj. suprastruktura CR (ubytovací a pohostinská zařízení apod.), infrastruktura CR (cestovní kanceláře/agentury, turistická informační centra, směnárny apod.) a všeobecná infrastruktura (obchody, doprava, policejní, záchranářská a zdravotnická služba apod.) (Linderová, 2013). Hasman a Šíp (2001) ještě dodávají zatím tolik nevyužívaný terciální potenciál, který organizuje, rozvíjí a stabilizuje CR jako prvek lokálního, regionálního a národního rozvoje ekonomiky.

Podle Gúčika (2010) by každý region měl disponovat primární nabídkou (přírodní a kulturně-historickou a organizovanými akcemi), nebo uměle vytvořenými atraktivitami v přiměřeném množství a kvalitě, vhodnou komunikační dostupností, která umožní přístup do regionu a pohyb v něm a přiměřenou infrastrukturní vybaveností (ubytování, stravování, sportovně rekreační a kulturní střediska apod.), které umožňují a zpříjemňují pobyt v cílové destinaci. Souhrn těchto vlastností tvoří jednotný charakter území a určuje jeho funkční využití. Území (město, region i stát)

se svou atraktivností stává přitažlivějším cílem pro pobyt návštěvníků i pro nabídku služeb cestovního ruchu (Gúčík, 2010).

3.1.1 Lokalizační předpoklady

Lokalizační předpoklady podle Mariota (1992) určují místo vhodné pro cestovní ruch. Rozděluje je na:

- přírodní předpoklady,
- kulturně-správní (kulturně-historické) předpoklady.

Podle Hraly (2013) má umístění menší vliv na cestovní ruch. Lokalizace rozhoduje o funkčním využití konkrétní oblasti z hlediska přírodních podmínek, společenských podmínek a atraktivit. Dále uvádí, že přírodní podmínky jsou do jisté míry konstantní a zpravidla plošně rozsáhlejší než kulturně-historické.

Přírodní předpoklady

Přírodní podmínky jsou podle Vystoupila, Šauera a Trousila (2015) lokalizační předpoklady určené hlavně pro rekreační a pobytové formy cestovního ruchu. Atraktivitu určitého území zvyšuje diferenciací využití rekreačního území.

Přírodní předpoklady podle Mariota (1992) nabízí rozmanitost přírodního prostředí, které jsou výsledkem dlouhodobého působení několika faktorů. Mezi tyto faktory patří:

- reliéf,
- klima,
- vodstvo,
- flóra a fauna.

Reliéf

Základním prvkem pro rozvoj CR je reliéf, který určuje morfologický charakter krajiny (Wokoun a Vystoupil, 1987). Hrala (2013) u reliéfu rozlišuje horizontální a vertikální morfologii. Horizontální členitost má vliv na charakter a kvalitu pobřeží povrchových vod (pláž: skalnatá, bažinatá, písková apod.) a délku údolí. Vertikální morfologie rozlišuje výškovou členitost krajiny (nížiny, vrchoviny, vysokohorské

oblasti apod.). Z hlediska CR jsou podle Mariota (1992) nížiny pro turisty příliš monotónní. Vrchoviny nabízejí podmínky hlavně pro turistiku a hornatiny vytváří vhodné podmínky pro zimní sporty. Velehory naopak už nejsou tak příznivé pro rozvoj CR, ale stále jsou vyhledávány horolezci a vysokohorskými turisty. Význam pro CR mají i pobřeží, která lákají turisty k rekreaci (hlavně u vodních ploch) (Wokoun a Vystoupil, 1987).

Klima

Podle Mariota (1992), Hraly (2013) i Wokouna a Vystoupila (1987) má klima velký vliv na realizaci cestovního ruchu. Mezi hlavní činitele patří: teplota, vlhkost vzduchu, množství dešťových a sněhových srážek, délka slunečního svitu apod. Celosvětově nejvýznamnější pro cestovní ruch jsou dva podnebné pásy – mírný a subtropický. Z hlediska časového průběhu realizace CR hraje roli sezónnost (např. v subtropickém klimatickém pásu je hlavní sezónou letní období). Vertikální klimatická zonalita se projevuje hlavně v mírném klimatickém pásu, kde jsou podmínky pro letní i zimní sezónu. Obecně lze tvrdit, že s ohledem na rekreační aktivity jsou v zimním období vyhledávány spíše hory a pohoří a v letním období zase nížiny a oblasti s vodními plochami (Wokoun a Vystoupil, 1987).

Vodstvo

Hrala (2013) uvádí, že z globálního hlediska hydrologické poměry tvoří nejdůležitější lokalizační podmínky. Povrchové vody jsou závislé na teplotních poměrech a tvoří předpoklady zejména pro plošné (areálové) využití k rekreaci (Wokoun a Vystoupil, 1987). Mezi povrchové vody řadí moře, jezera, umělé vodní plochy a řeky, jejichž atraktivita je zvyšována přírodními pozoruhodnostmi (vodopády a kaňony). Účastníky CR přitahuje hlavně možnost koupání, vodáctví, rybolov aj. Podzemní vody mají vliv na koncentraci CR zejména v oblastech s minerálními prameny. V těchto lokalitách pak vznikají lázeňská střediska. (Mariot, 1992)

Flóra a fauna

Flóra (rostlinstvo) a fauna (živočišstvo) mají podle Hraly (2013) i Woukouna a Vystoupila (1987) menší vliv na rozmístění cestovního ruchu. Mariot (1992) uvádí, že největší biodiverzitu nabízejí lesy, které přitahují turisty svou tajemnou atmosférou. Turisticky nejvyužívanější lesy jsou listnaté a jehličnaté lesy. Zvláštní postavení v ČR mají také botanické zahrady, které umožňují vytvoření podmínek vhodných pro cizokrajné rostlinstvo. Z živočišstva podle Mariota (1992) turisty lákají zejména endemity určitého území. V některých městech byly pro přilákání turistů (zejména dětí) postaveny zoologické zahrady k pozorování cizokrajných zvířat. Pro lov zvěře jsou pak zřízeny lovecké a rybářské revíry (Wokoun a Vystoupil, 1987).

Na ochranu přírody a krajiny byla zřízena zvláště chráněná území, která určuje Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky (dále AOPK ČR). Podle stupně ochrany se dělí na národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní rezervace a přírodní památky. Cílem ochrany území bývá udržení nebo zlepšení stavu lokality. (AOPK ČR, 2020)

Kulturně-historické předpoklady

Kulturně-historické (kulturně-správní) předpoklady jsou vytvořeny zásahem člověka (Vystoupil, Šauer a Trousil, 2015). Narozdíl od přírodních podmínek, které jsou plošného charakteru, jsou kulturně-historické památky spíše bodového charakteru a plní tak spíše doplňkovou funkci destinace.

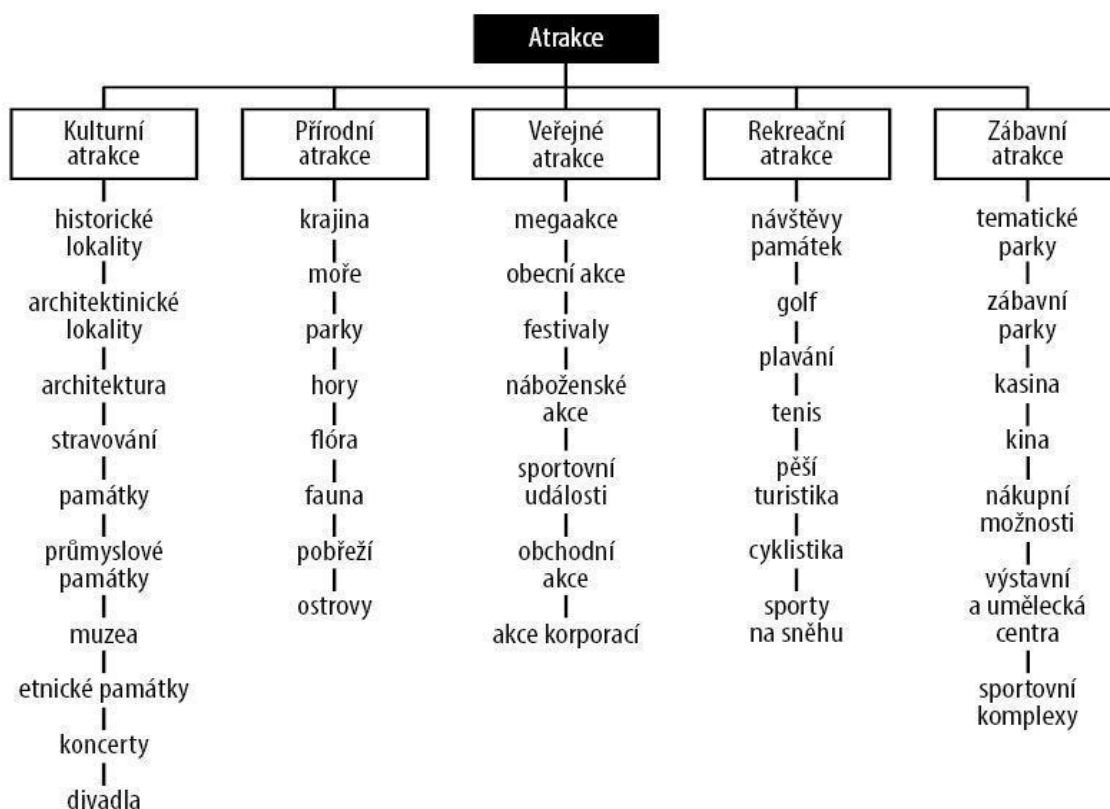
Kulturní atraktivity popisují Zelenka a Pásková (2012) jako typ atraktivity založený na mnoha aspektech (kulturního dědictví, kultury obyvatel apod.). Snaha je podle nich o využití kulturní atraktivity tak, aby ani z dlouhodobého hlediska nedocházelo ke snižování její hodnoty.

„Společenské podmínky a atraktivity uspokojují hlavně poptávku po poučení, vzdělání a zábavě“ (Hrala, 2013). Mariot (1992) tvrdí, že kulturní dokumenty svou jedinečností vyvolávají zájem účastníků ČR. Kulturní památky společně s Hralou (2013) dělí na architektonické památky (hrady, zámky, církevní stavby apod.) a technické památky (mosty, přehrady). Více přitažlivé jsou soubory kulturních

památek soustředěné ve větších urbanistických celcích (městských čtvrtích). Autoři se dále shodují v menší důležitosti uměleckých děl (sochy, malby apod.), kdy nejčinnější z nich jsou umístěny ve speciálních shromažďovacích zařízeních (muzea, galerie apod.)

Goeldner a Brent Richie (2014) popsali kulturně-historické předpoklady jako "atrakce" a rozdělili je podle vlastností (obrázek 2). Jejich původ připodobňují k veřejným zahradám zakládaným ve středověké Evropě. Dále se v textu věnují atrakcím zejména ve Spojených státech amerických. Podle autorů podniky a organizace nabízející různé atrakce ve Spojených státech amerických tvoří hlavní součást cestovního ruchu. Mezi nejvíce navštěvované atrakce patří tematické a zábavní parky, kasina, zoologické a jiné zahrady, národní parky, nákupní střediska a festivaly.

Obrázek 2: Přehled atrakcí

Zdroj: Goeldner a Brent Richie (2014)

Atrakce Zelenka a Pásková (2012) popisují jako lidmi vytvořený druh atraktivity, kdy motivací vzniku je zisk z příjmů návštěvníků. Mezi atrakce speciálně vytvořené pro přilákání návštěvníků autoři řadí tematické parky, zábavní parky, stálé expozice a muzea specifického obsahu, zvláštní tematické apod.

3.1.2 Realizační předpoklady

„Materiálně-technická základna cestovního ruchu je souhrn hmotných prostředků, které slouží k realizaci účasti na cestovním ruchu a k tvorbě a realizaci služeb pro účastníky CR“ (Zelenka a Pásková, 2012). Odlišné místo trvalého bydliště účastníka CR předpokládá existenci realizačních předpokladů, které účastníkům umožní pobyt v cílové destinaci. Za realizační předpoklady Mariot (1992) považuje:

- komunikační síť (silniční, železniční, leteckou a vodní),
- infrastrukturu (zařízení: ubytovací, stravovací, kulturní, sportovní apod.).

Hrala (2013) tvrdí, že *„realizační podmínky mají dominující postavení pro konečnou fázi uskutečňování různých forem cestovního ruchu (...)“*, protože umožňují účastníkům CR dosáhnout cílové destinace a využívat ji.

Komunikační sítě

Doprava se podle Hraly (2013) řadí mezi základní podmínky realizace CR v dané oblasti. *„Příznivá dostupnost je významnou podmínkou rozvoje center a oblastí CR“* (Mariot, 1992). Hrala (2013) ovšem poukazuje na to, že masové využívání osobních automobilů může vést k překročení kapacity pro parkovací místa, a tím se může snížit zájem o návštěvu destinace nebo znehodnocení přírodních podmínek parkováním mimo vyznačená parkoviště. Železniční a autobusová doprava přispěla k přepravě většího počtu účastníků CR na dlouhé (linkové autobusy, vyhlídkové vlaky) i kratší (skibusy, turistické vláčky) vzdálenosti. Vodní vnitrozemská doprava je využívána pouze okrajově na kratších úsecích řek, na jezerech a vodních nádržích spíše jako okružní, rekreační a výletní plavba. Vertikální doprava (vleky, lanovky) zpřístupnila horské a vysokohorské oblasti, kde přispěly k rozvoji zimních sportů a letní rekreace. Letecká doprava je zvláště výhodná při cestování na velké vzdálenosti (v kontinentálním a mezikontinentálním měřítku). (Hrala, 2013)

Infrastruktura

Ubytovací, stravovací a jiná zařízení (prodejny potravin, půjčovny atd.) tvoří část materiální základny pro realizaci CR. Přírodní, kulturně-historické a jiné atraktivity limitují kvalitu a rozsah těchto zařízení, ale přesto infrastruktura hraje v CR významnou roli (Hrala, 2013). Skrze tato zařízení mohou účastníci CR uspokojovat své základní potřeby (strava, spánek, hygiena) (Mariot, 1992). Goeldner a Brent Richie (2014) dodávají, že pro úspěšné fungování CR je potřeba dostatečné množství ubytovacích kapacit, aby odpovídalo poptávce.

Rekreace je podle Wokouna a Vystoupila (1987) prostředkem všestranné regenerace uskutečňované zpravidla ve volném čase. Působí pozitivně na zdraví i psychiku člověka. Rekreační aktivity mohou být koncentrované do multifunkčních středisek (sportovní zařízení, chatové oblasti aj.). Podle Zelenky a Páskové (2012) může být rekreace: „(...) *individuální/hromadná, aktivní/pasivní, jednorázová/pravidelná, přírodní/antropogenní (...)*“ atd.

Dále autoři (Zelenka a Pásková, 2012) uvádí, že určitý vliv na nabídku a poptávku aktivit v průběhu roku má sezónnost. Snaha je podle nich o snižování sezónnosti vytvářením mimosezónních produktů. Wokoun a Vystoupil (1987) rozdělili sezónnost na letní (pozemní, vodní), zimní (na sněhu a ledu) a celoroční. Dále rekreační aktivity rozdělili z časového hlediska, kdy se aktivity a délka jejich provozování mohou prolínat na: krátkodobé (každodenní), střednědobé (víkendová) a dlouhodobé.

3.1.3 Selektivní předpoklady

Selektivní předpoklady podle Mariota (1992) vyjadřují schopnost obyvatel účastnit se cestovního ruchu. Charakter a velikost poptávky je určována ekonomickou situací obyvatelstva. Autor (Mariot, 1992) rozdělil selektivní předpoklady do tří podskupin:

- urbanizační předpoklady,
- demografické předpoklady,
- sociální předpoklady.

Urbanizační předpoklady se podle zdroje zabývají velikostí sídel, hustotou sídel, zástavbou sídel a kvalitou bytového fondu sídel. Za demografické předpoklady Mariot (1992) považuje složení obyvatelstva, zejména hustotu obyvatelstva, věk a pohlaví obyvatelstva. Mezi sociální předpoklady řadí ekonomickou aktivitu, sociální příslušnost, vzdělání, příjem na člena rodiny, složení domácnosti, vlastnictví auta nebo objektu individuální rekreace.

Narozdíl od Mariota (1992) Hrala (2013) tvrdí, že selektivní (stimulační) předpoklady hrají větší roli při rozvoji cestovního ruchu, protože jejich prostřednictvím se mohou využít podmínky pro CR v dané lokalitě. Obecně dělí selektivní předpoklady na:

- objektivní faktory,
- subjektivní faktory.

Mezi objektivní faktory řadí mírové uspořádání světa, vnitropolitickou stabilitu, hranice státu, životní úroveň populace, objem fondu volného času (souvisí s životním stylem) a novodobou urbanizaci spojenou s demografií. Životní prostředí tvoří složky přírodního a socioekonomického podsystemu. Rovnováha mezi těmito podsystemy se vytrácí, což má za následek narůstající množství odpadů a znečištění ovzduší, které vede k nepravděpodobnosti chodu počasí, a to pak ovlivňuje ekonomiku i zdravotní stav populace. Za subjektivní faktory označuje hlavně psychologické jevy, které ovlivňují rozhodování obyvatel o účasti na CR. Vliv na módnost a módnost destinace má reklama a propagace, která může zvýšit počet návštěvníků za relativně krátkou dobu. (Hrala, 2013)

3.2 Potenciál cestovního ruchu a jeho hodnocení

Potenciál cestovního ruchu byl již definován několika autory (např.: Mariot, 1992; Hasman a Šíp, 2001; Vepřek, 2002; Bína, 2002, 2010; Nováková, 2005; Klapka, Nováková a Frantál, 2008; Schneider, Fialová a Vyskot, 2009; Zelenka a Pásková, 2012; Pásková, 2014). Z hlediska rozvoje území je kladen důraz právě na potenciál cestovního ruchu. Ten má totiž obecně vliv na návštěvnost (ať už jednorázovou nebo opakovanou) a podporuje lokální ekonomiku.

Podle Zelenky a Páskové (2012) jde u potenciálu CR o souhrnnou hodnotu všech předpokladů z bodovací škály, sníženou o zápornou hodnotu negativních faktorů ovlivňujících CR (zhoršená kvalita ovzduší, vodních zdrojů, kriminalita, nemoci). Podle Páskové (2014) zahrnuje vnější i vnitřní podmínky aktivace potenciálu CR daného území.

Potenciálu cestovního ruchu se věnoval i Mariot (1992), který popsal funkčně-chorologický model. Potenciál CR hodnotí podle předpokladů destinace, které rozdělil do tří skupin (lokalizační, realizační a selektivní).

Hasman a Šíp (2001) posuzují potenciál území z hlediska vhodnosti pro rekreaci. Autoři ve své studii propojili oblasti volného času, životního prostředí a krajinného potenciálu. Potenciál území pro rekreaci vychází z regionálních podmínek pro rozvoj CR, rekreačního využití a kapacity oblasti, která uspokojuje specifické potřeby účastníků (sport, kultura, občerstvení aj.).

K posouzení lokalizačních rekreačních předpokladů území Schneider, Fialová a Vyskot (2009) využívají metodu TERPLAN. Zájmové území rozdělují do čtvercové sítě, kde je každý čtverec analyzován zvlášť pomocí vzorce s různými hodnotami krajiny. Oblast s vyšším výsledným číslem má pak vyšší rekreační hodnotu.

Hodnocení potenciálu CR se dále zabýval Vepřek (2002, In: Schneider, Fialová a Vyskot, 2009). Bodovací tabulky rozdělují do čtyř sekcí: sportovně technická zařízení, přírodní atraktivita, obslužná zařízení a vybavenost a architektonické a stavební atraktivita. Ve všech sekcích rozlišuje letní a zimní sezónu. Tato metoda také využívá rozdělení území do čtvercové sítě, která je poté na základě výsledných hodnot přetvořena do rastrové mozaiky.

Novotná (2005) využívá k hodnocení potenciálu krajiny geografické informační systémy a digitální mapové podklady (ortofotomapy). Její metoda je založena na mapové algebře, jejíž pomocí převede geodata na rastrové vrstvy a následně spojí do mapy, která pak vyhodnotí celkový potenciál území.

Klapka, Nováková a Frantál (2008) se zaměřují na možnosti kvantitativního vyjádření kulturně-historického potenciálu pomocí prostorových interakcí. „*Interakční potenciál zvýhodňuje jádrové oblasti zkoumaného území na úkor oblastí periferních, což má význam z hlediska hodnocení dostupnosti*“. Pro zjištění potenciálu využívají matematický vzorec, který aplikovali pro svůj výzkum na oblast Jihomoravského kraje.

3.3 Hodnocení potenciálu cestovního ruchu podle Bína

Potenciálu cestovního ruchu na území České republiky se věnoval Bína (2002, 2010), podle kterého musí území vhodné jako cíl cestovního ruchu splňovat určité předpoklady pro realizaci CR. Předpoklady CR dělí na dvě základní skupiny:

- lokalizační předpoklady,
- realizační předpoklady.

Realizační předpoklady popisuje jako schopnost uskutečňovat potřeby účastníků cestovního ruchu. Jde o dopravní předpoklady (dostupnost) a infrastrukturu (ubytovací, stravovací, sportovní a jiná zařízení). Počet těchto zařízení do jisté míry ovlivňuje návštěvnost destinace.

Dále zdroj uvádí, že přírodní a kulturní podmínky by se měly objevovat v daném území současně, avšak v jejich porovnání mají lokalizační podmínky větší vliv na atraktivitu území než realizační podmínky. Někdy ovšem realizační podmínky CR převyšují přírodní podmínky. Nastává tak zejména v místech, kde je lidský faktor více zastoupen (např.: sjezdovky s umělým sněhem, aquaparky atd.), a tak jsou překonány lokalizační nedostatky (klimatické, rekreace u vody jen v přírodě atd.).

Bína (2002) rozdělil lokalizační podmínky do tří hlavních forem:

- vhodnost krajiny pro určitou aktivitu CR (např. cykloturistika, zimní sporty, pro závěsné létání),
- relativně fixní danost, která je atraktivní pro návštěvníky (např. kulturně historické památky, skanzeny, muzea),
- kulturní, sportovní a jiné akce, které navštěvují účastníci odjinud.

Hodnocení lokalizačních podmínek nemusí být úplné a přesné z důvodu ovlivňování několika atributů, zejména nehmotnými a neměřitelnými místními autentickými jevy, vztahy a charakteristikami.

Lokalizační podmínky se vyskytují v různé míře (vyšší, nižší nebo vůbec neexistují). Neexistující podmínky jsou hodnoceny jako nulový stupeň. Kladné případy rozděluje Bína (2002) na tři stupně:

- stupeň 1 – existence podmínek, které jsou v základní úrovni, tj. jev je v prostoru registrovatelný,
- stupeň 2 – existence podmínek, které jsou ve zvýšené úrovni, tj. jev je v prostoru zřetelný a výrazný,
- stupeň 3 – existence podmínek, které jsou ve vysoké úrovni, tj. jev je v dominantním stavu.

Ke zkoumání složitého komplexu lokalizačních podmínek Bína (2002) zjednodušil rozdělení na segmenty (např. cykloturistika, kulturně poznávací turistika, kongresová turistika, turistika pro vodní a zimní sporty apod.) (tabulka 1). Celkový potenciál cestovního ruchu je pak hodnocen podle četnosti těchto dílčích potenciálů, které existují v dané oblasti pro vykonávání konkrétních aktivit CR.

Tabulka 1: Složky potenciálu cestovního ruchu a jejich bodové ohodnocení

Složka potenciálu cestovního ruchu	Počet bodů pro kladný stupeň lokalizačních podmínek		
	1	2	3
Přírodní pozoruhodnosti	10	20	45
Vhodnost krajiny pro pěší a horskou turistiku	5	10	15
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	10	15	20
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	7	15	30
Vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku	3	7	10
Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	10	20	40
Vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy/hory	7	13	20
Vhodnost krajiny pro venkovskou turistiku	3	7	10
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	3	7	15
Vhodnost krajiny pro horolezectví	2		
Vhodnost krajiny pro závěsné létání	2		

Vhodnost krajiny pro sportovní myslivost	2		
Vhodnost krajiny pro sportovní rybolov	2		
Vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků	1		
Kulturně historické památky a soubory	10	25	50
Skanzeny a muzea	5	15	35
Lázeňské funkce	5	15	35
Kongresy a konference	2	10	20
Kulturní akce	10	20	40
Sportovní akce	2	7	20
Církevní akce	2	4	10
Veletrhy a tematické trhy	5	20	40
Místní produkty	5	10	25
Příhraniční specifika	2	5	10

Zdroj: Bína (2002)

Součet bodového hodnocení zdroj rozděluje do pěti zón úrovní:

- zóna základního potenciálu (1–25 bodů),
- zóna zvýšeného potenciálu (26–50 bodů),
- zóna vysokého potenciálu (51–100 bodů),
- zóna velmi vysokého potenciálu (101–200 bodů),
- zóna výjimečného potenciálu (201 a více bodů).

Bína (2002) rozčlenil potenciál CR na různé typy. Pohled na potenciál CR podle autora musí být širší, protože i v území určitého (současného) typu lze nalézt i možnosti pro jiné aktivity CR. Na základě určitých charakteristických rysů rozdělil typové skupiny do dvou úrovní:

- typy celkového potenciálu, které jsou určeny na základě hodnoty přírodního a kulturního subsystému (pouze v jednom typu),
- typy přírodního a kulturního subsystému, které jsou určeny na základě hodnoty jednotlivých složek (u obou subsystémů pouze v jednom typu).

3.3.1 Typologizace celkového potenciálu CR

- typ přírodní vyhraněný – 100% zastoupení přírodního subsystému,
- typ přírodní – 80,0–99,9% zastoupení přírodního subsystému,
- typ kulturní vyhraněný – 80,0–100% zastoupení kulturního subsystému,
- typ kulturní – 60,0–79,9% zastoupení kulturního subsystému,
- typ smíšený – nenulová (jiná) hodnota celkového potenciálu CR.

3.3.2 Typologizace přírodního subsystému potenciálu CR

Typologizace přírodního subsystému potenciálu CR s nadpoloviční většinou výskytu (50,1 %):

- typ cykloturistiky – vhodnost pro cykloturistiku,
- typ cyklo- a pěší turistiky – vhodnost pro cykloturistiku, pěší a horskou turistiku,
- typ cyklo-, pěší a lyžařské turistiky – vhodnost pro cykloturistiku, pěší turistiku a lyžařskou turistiku,
- typ letní rekreace – vhodnost pro rekreaci u vody a rekreaci typu lesy/hory,
- typ zimní rekreace – vhodnost pro sjezdové zimní sporty a rekreaci typu lesy/hory,
- typ smíšený – nenulová (jiná) hodnota potenciálu přírodního subsystému.

3.3.3 Typologizace kulturního subsystému potenciálu CR

Typologizace kulturního subsystému potenciálu CR s nadpoloviční většinou výskytu (50,1 %):

- typ kulturně poznávací – kulturně historické památky a soubory, skanzeny a muzea,
- typ kulturních a sportovních akcí – kulturní akce a sportovní akce,
- typ lázeňský a společenský – lázeňská funkce, kulturní akce a sportovní akce,
- typ církevní – církevní akce,
- typ místních produktů – místní produkty,
- typ příhraničních specifik – příhraniční specifika,
- typ smíšený – nenulová (jiná) hodnota potenciálu kulturního subsystému.

3.3.4 Aktualizace hodnocení Bína (2010)

V roce 2010 Bína vydal aktualizaci metody hodnocení potenciálu CR, která pracuje s přesnějším rozdělením segmentů CR:

- potenciál atraktivit CR (hrady a zámky, technické a vojenské památky, botanické a zoologické zahrady, vinařský a pivovarský věhlas apod.),
- potenciál ploch a linií (typy rekreačních a turistických krajín, urbanizovaný a průmyslový prostor, délka silnic a železnic, přidaná hodnota apod.).

Dále pracuje s širší územní jednotkou – správní obvody s rozšířenou působností (dále “SO ORP”) a zahrnuje i vnější systémové faktory (dostupnost území individuální a hromadnou dopravou).

Tato metoda hodnocení by byla zajímavá z hlediska srovnání výsledků autorky bakalářské práce a Bíny, ale kvůli chybějícímu konečnému rozdělení zón úrovní a náročnosti na získání informací byla vybrána metoda hodnocení z roku 2002.

4 Praktická část

V praktické části se práce zabývá nejdříve charakteristikou správního obvodu obcí s rozšířenou působností (dále jen SO ORP) Trutnov. Dále jsou vypsány lokalizační předpoklady, do kterých patří přírodní předpoklady (reliéf, klima, vodstvo, flóra a fauna), kulturně-historické předpoklady a realizační předpoklady. Následně je v práci zpracováno určení stupňů jednotlivých složek potenciálu cestovního ruchu podle Bínovy metodiky (2002).

4.1 Průběh šetření

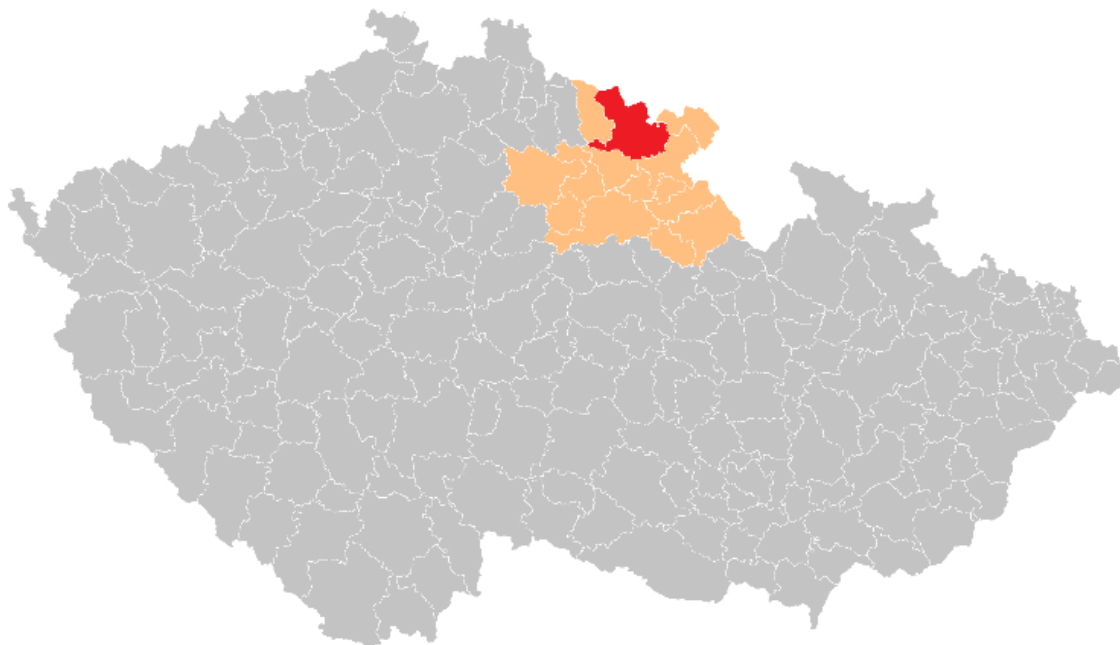
Podklady pro hodnocení potenciálu cestovního ruchu byly čerpány především z článku od Bíny (2002), který je podrobněji rozepsán v teoretické části (kapitola 3.3). Informace pro zpracování charakteristiky a předpokladů zkoumané lokality byly získávány primárně z internetových zdrojů, zejména z dokumentu *Územně analytických podkladů obce s rozšířenou působností Trutnov* (2016), který vydal Městský úřad Trutnov (dále jen MěÚ), z webových stránek ČSÚ a Správy Krkonošského národního parku.

Pro doplnění obecných informací byly použity publikace od Zelenky a Páskové (2012), Vystoupila, Šauera a Troušila (2015). Pro zpřesnění informací bylo čerpáno z konkrétních internetových stránek zabývajících se daným tématem. Ke zjištění konkrétních akcí konajících se na zkoumaném území (SO ORP Trutnov) byla kvůli současné situaci využita korespondence skrze email s turistickými informačními centry (dále jen TIC) obcí s pověřeným obecním úřadem, tj. ve Svobodě nad Úpou, Trutnově, Úpici (Jursíková) a Žacléři (Pospíšilová). Z TIC Trutnov a Svobody nad Úpou však přišla odpověď, že nejsou schopni odpovědět na položené otázky z důvodu časového vytížení. Zaměstnanci TIC menších obcí po telefonickém rozhovoru buď odmítli spolupráci z blíže neurčených důvodů, nebo kvůli časovému vytížení. Z tohoto důvodu jsou všechny informace získány pouze z internetových stránek, nebo od Jursíkové a Pospíšilové. O to více lze práci považovat za autentickou v tom smyslu, že všechny informace vypsané níže jsou dostupné na internetu bez nutnosti návštěvy turistického informačního centra a vyhledat si je může kdokoliv, což je v poslední době trendem hlavně mladých lidí.

4.2 Charakteristika SO ORP Trutnov

Správní obvod obcí s rozšířenou působností Trutnov se nachází v severovýchodních Čechách v severní části Královéhradeckého kraje (obrázek 3). Na severu a severovýchodě tvoří státní hranici s Polskem, na východě s SO ORP Broumov, na jihovýchodě s SO ORP Náchod a na jihozápadní s SO ORP Dvůr Králové nad Labem (MěÚ Trutnov, 2016). Svou rozlohou 595,42 km² (k 30. 06. 2020) je třetím největším správním obvodem v Královéhradeckém kraji. Trutnovský správní obvod se počtem obyvatel 63 419 (k 1. 1. 2020) řadí na druhé místo v kraji. (ČSÚ 2020c)

Obrázek 3: Poloha SO ORP Trutnov v České republice

Zdroj: Harold (2020)

Z hlediska administrativního členění se SO ORP Trutnov rozděluje na správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem Svoboda nad Úpou, Trutnov, Úpice a Žacléř (obrázek 4). SO ORP Trutnov zahrnuje 31 obcí (tabulka 33). (Královéhradecký kraj, 2009)

Obrázek 4: Administrativní mapa SO ORP Trutnov

SO ORP TRUTNOV

k 1. 1. 2016

Zdroj: ČSÚ (2016a)

Na území SO ORP Trutnov působí čtyři dobrovolné svazky obcí, jejichž cílem je vzájemná propagace oblastí v rámci CR, tj. Svazek obcí Jestřebí hory (11 obcí), Společenství obcí Podkrkonoší (7 obcí na území SO ORP Trutnov), Svazek obcí Východní Krkonoše (dále jen SOVK) (9 obcí) a Krkonoše – Svazek měst a obcí (7 obcí na území SO ORP Trutnov) (SOVK, 2014). Taktéž podle zdroje na území SO ORP Trutnov působí Místní akční skupina Krkonoše a Místní akční skupina Království – Jestřebí hory.

Historie

Podle MěÚ Trutnov (2016) je první zmínka o Trutnově z roku 1260, kdy městem vedla důležitá obchodní stezka. V 16. století došlo k rozvoji města (vznik místní papírny a založení pivovaru). V roce 1866 se na území odehrávalo několik Prusko-Rakouských válek. Od poloviny 19. století dochází k rozvoji

průmyslu – textilní průmysl, sklářství, poté se přešlo ke strojírenské a elektrotechnické výrobě. Zdroj dále uvádí, že v současné době je hlavním odvětvím elektrotechnický průmysl, poskytování služeb v cestovním ruchu (v oblasti Krkonoš) a své místo si udržel i textilní průmysl.

4.3 Předpoklady cestovního ruchu SO ORP Trutnov

V této kapitole jsou vypsány lokalizační (přírodní a kulturně-historické) a realizační (komunikační síť a infrastruktura) předpoklady cestovního ruchu SO ORP Trutnov.

4.3.1 Lokalizační předpoklady

Přírodní předpoklady

Reliéf

Reliéf SO ORP Trutnov je převážně horského a podhorského charakteru. Město Trutnov je tak právem nazýváno „Bránou Krkonoš“ (obrázek 5). V severní části se rozprostírají Krkonoše. Součástí horského masivu je nejvyšší hora České republiky – Sněžka (1 603 m n. m.). Její skalnatý vrchol o rozloze přibližně 30 akrů prochází česko-polskými hranicemi (Region-tour, 2014a). Jižní svah Sněžky se mění do Obřího dolu, který vznikl ledovcovým působením z doby ledové před 12 tisíci lety (Region-tour, 2014b). Nejsevernější částí Krkonoš jsou Krkonošské hřbety, východní stranu Krkonoš tvoří Růžohorská rozsocha a Rýchory. Směrem na jih Krkonoše přechází v Podkrkonošskou pahorkatinu, jejíž součástí je Janský hřbet, Mladobucká vrchovina a Trutnovská pahorkatina. Východní část oblasti tvoří Žacléřská vrchovina, pod kterou spadá: Bernartická vrchovina, Vraní hory, Jestřebí hory a Radvanická vrchovina. (Geoportál ČÚZK, 2010)

Z celkové rozlohy SO ORP Trutnov tvoří 41,1 % zemědělská půda, 47,3 % orná půda, 47,9 % trvalé travní porosty a 49,1 % trvalé lesní porosty. (ČSÚ, 2020c)

Klima

Klima se podle MěÚ Trutnov (2016) na území téměř rovnoměrně mění od nejsevernějších poloh směrem k nejj jižnějším. Střední a vyšší polohy Krkonoš lze řadit do chladné oblasti, zatímco jižní podhůří Krkonoš lze řadit k velmi vlhké mírně

teplé oblasti. *“Průměrné roční teploty se pohybují v rozmezí 6–8 °C na většině území podhůří a v rozmezí 4–6 °C v horských oblastech.”*

V podhůří se průměrné roční srážky pohybují v rozmezí 700–800 mm, horské oblasti pak jsou na srážky bohatší, a to v rozmezí 800–1200 mm za rok a nejvyšších hodnot v rozmezí 1200–1500 mm ročně dosahují oblasti na hřebenech Krkonoš. (MěÚ Trutnov, 2016)

V oblasti Krkonoš převládají severozápadní až jihozápadní větry. Nejsilnější větrné proudění je v zimě, naopak v létě bývá nejslabší. *„Největřnějšími místy jsou náhorní plošiny kolem Labské a Luční boudy a samotný vrchol Sněžky, kde nejsou výjimkou i větry charakteru vichřice až orkánu o rychlosti i přes 150 km/h.“* (KRNAP, 2010d)

Vodstvo

MěÚ Trutnov (2016) uvádí, že v Krkonoších, na západ od Sněžky, pramení řeka Úpa, která je hlavní řekou odvodňující severní a východní část správního obvodu. Západní a jižní část je pak odvodňována menšími vodními toky – Pilníkovský potok, Olešnice, Běluška. Společně s Úpou se vlévají do Labe a jeho prostřednictvím do Severního moře. Oblast Jestřebích hor je odvodňována menšími vodními toky – Jívka a Dřevíč, které se připojují do Metuje. Malá část Žacléřska je odvodňována vodním tokem Bobr, který se vlévá do Odry a jejím prostřednictvím pak do Baltského moře. Větší toky jsou využívány k energetickým účelům, chovu ryb a rybolovu. Podle zdroje se na území se taktéž vyskytují menší vodní plochy vhodné i k rybolovu a rekreaci (např.: Dolce).

Na území Krkonoš se nachází v nadmořské výšce přes 600 m n. m. přírodní léčivé termální prameny, na kterých jsou postaveny Státní léčebné lázně (dále jen SLL) Janské Lázně (SLL Janské Lázně, 2020a).

Flóra a fauna

Na území SO ORP Trutnov se z části nachází Krkonošský národní park (dále jen KRNAP), vyhlášeným roku 1963 (KRNAP, 2010a), jehož součástí jsou maloplošná chráněná území a velmi malá část Chráněné krajinné oblasti (dále jen CHKO) Broumovsko. (MěÚ Trutnov, 2016)

KRNAP má velmi rozmanitou flóru, rozdělenou do čtyř výškových vegetačních stupňů: „*Různé typy podhorských a horských lesů, luční společenstva, mokřady, alpinské trávníky, společenstva keřů a keříčků, lišejníková tundra a řada dalších*“ (KRNAP, 2010b). Přírodní památky (dále jen PP) jsou většinou komplexy rašelinišť a vzácných geomorfologických celků. Na území PP Slunečná stráň lze nalézt přes 130 původních rostlin, vzácnější druhy hmyzu a obojživelníků.

Z fauny KRNAP (2010c) uvádí existenci 15 000 druhů bezobratlých živočichů, 400 druhů obratlovců, 5 původních druhů ryb, 11 druhů obojživelníků, 6 druhů plazů, 280 druhů ptáků, 76 druhů savců (7 vyhynulých a 12 nepůvodních), 20 druhů netopýrů.

Celou oblast Krkonošského národního parku a část podhůří pokrývá Ptačí oblast Krkonoše, vyhlášena v roce 2004 na ochranu 7 druhů ptáků – čáp černý, tetřívka obecná, chřástal polní, sýc rousný, datel černý, slavík modráček tundrový a lejsek malý. (AOPK ČR, 2008)

Kulturně-historické předpoklady

Ve zkoumaném území jsou podle MěÚ Trutnov (2016) tři městské památkové zóny (historická jádra měst Trutnova, Pilníkova a Žacléře) a pět vesnických památkových zón (Jívka – Dolní Verněřovice, Malá Úpa – Šímovy chalupy, Pec pod Sněžkou – Velké Tippeltovy boudy, Pec pod Sněžkou – Modrý Důl a Radvanice). Na území SO ORP Trutnov je k 30. 11. 2016 registrováno 539 vyhlášených nemovitých kulturních památek (tabulka 34). Nemovitou národní kulturní památkou byl v roce 2010 prohlášen dům čp. 92 – Dřevěnka v Úpici. (MěÚ Trutnov, 2016)

V dokumentu *Strategie území správního obvodu ORP Trutnov* zpracovaném SOVK (2014) lze nalézt podrobněji zpracovanou tabulku, která dokládá existenci minimálně jednoho kulturního zařízení v každé obci (tabulka 35).

4.3.2 Realizační předpoklady

Komunikační síť

Silniční doprava

Podle *Územně analytických podkladů SO ORP Trutnov* (MěÚ Trutnov, 2016) má dostatečně hustou silniční síť, která postupně řídne směrem na sever. Správním obvodem vedou tři silnice I. třídy. Jedna vede z Vrchlabí přes Trutnov a Úpici do Náchoda, druhá spojuje Novou Paku, Trutnov a hraniční přechod Královec – Lubawka a třetí silnice vede z Trutnova do Jaroměře. Druhým silničním přechodem je přechod Pomezí boudy – Przelec Okraj. Územím neprochází žádná dálnice, ovšem v budoucnu by území mělo být napojeno na dálnici D11, propojující Jaroměř a Polsko. Ve zdroji se dále uvádí, že silnice II. a III. třídy mají hustou dopravní síť, která propojuje města a obce v celém správním obvodu.

Železniční doprava

MěÚ Trutnov (2016) uvádí že, z hlediska železniční dopravy má SO ORP Trutnov pouze jeden železniční přechod v Královci, regionální tratě směr Jaroměř, Chlumec nad Cidlinou, Žaclěř nebo Svoboda nad Úpou a ostatní tratě lokálního významu.

Letecká doprava

Na území se nenachází žádné vnitrostátní letiště, pouze letiště pro ultralighty (Trutnov-Volanov, Jívka a Oblanov u Trutnova). V Horním Starém městě je zřízen heliport pro přistávání vrtulníků rychlé záchranné služby. (MěÚ Trutnov, 2016)

Vodní doprava

Vodní doprava není na území SO ORP Trutnov provozována (SOVK, 2014).

Cyklotrasy

Na území SO ORP Trutnov je podle *Územně analytických podkladů SO ORP Trutnov* (MěÚ Trutnov, 2016) hustá síť cyklotras a turistických tras. Nejvýznamnější je cyklotrasa č. 22 z Orlických hor do Jizerských hor. Trasa je v území začleněna do dálkových tras celostátního významu. Trasa je ovšem náročná se značnými výškovými rozdíly. Významnou trasou je také cyklotrasa č. 4081 vedoucí kopcovitým terénem. Spojuje Královec a Horní Staré Město. Zajišťuje napojení polského Dolního Slezska na trasu č. 22 a v Žaclěři se napojuje na síť cyklotras

Správy KRNAP. Jako další cyklotrasu uvádí cyklotrasu č. 4095, která spojuje Trutnov s Náchodem a polským Kladskem. Zdroj dále uvádí, že jsou každoročně prodlouženy stávající cyklostezky a vyznačovány nové.

Turistické trasy

Území SO ORP Trutnov také disponuje hustou sítí značených turistických tras (MěÚ Trutnov, 2016). Nejvýznamnější trasy jsou podle zdroje zejména v Krkonoších, ale i na Úpicku a v dalších lokalitách. V regionu se nachází mnoho naučných stezek s tematickými okruhy (Krkonošská pivní stezka, Lázeňská naučná stezka, Den bitvy u Trutnova, Naučná stezka Černoohorské rašeliniště) od přírody přes bojiště po pohádky (Krkonoše, 2020a). Pro pěší je k dispozici šest hraničních přechodů do Polska (TIC Trutnov, 2020a).

Infrastruktura

Podle ČSÚ (2005) se na území ORP Trutnov nachází hromadná ubytovací zařízení (další také HUZ) (penziony, hotely) a ostatní ubytovací zařízení (léčebné lázně, apartmány). Dále uvádí, že nejčastějším druhem zařízení jsou penziony. Podle ČSÚ (2020d) za rok 2019 bylo na území SO ORP Trutnov evidováno 365 zařízení (5 256 pokojů a 15 103 lůžek) a 275 míst pro stany a karavany.

MěÚ Trutnov (2016) uvádí, že severní polovina území je vhodná jak k letním aktivitám (cyklo- a pěší turistika), tak k zimním aktivitám (alpské a severské lyžování), pro které jsou na území vybudovány lyžařské areály, zejména v Peci pod Sněžkou, Janských Lázních, Mladých Bukách a Prkenném dole.

Dále zdroj uvádí, že největší sportovní zařízení jsou koncentrována v Trutnově. Mezi ně řadí krytý bazén, koupaliště, multifunkční halu, fotbalový a atletický stadion. Golfové hřiště potom lze nalézt v nedalekých Mladých Bukách. V SO ORP Trutnov se nachází i přírodní sportovní areály. Dále se na území podle zdroje nachází fitcentra, relax cluby, bowlingové dráhy, posilovny a další. SOVK (2014) uvádí, že ve všech obcích se nachází alespoň jedno tělovýchovné zařízení a hřiště (tabulka 36).

4.4 Určení stupňů jednotlivých složek potenciálu cestovního ruchu v SO ORP Trutnov

4.4.1 Přírodní pozoruhodnosti

Přírodní pozoruhodnosti neboli přírodní atraktivity popisují Zelenka a Pásková (2012) jako místa s výjimečnými vlastnostmi z přírodního prostředí koncentrované v chráněných územích, horských oblastech, přímořských oblastech, oblastech s geodiverzitou a příznivými klimatickými podmínkami. Také uvádějí přírodní památku jako *“přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický nebo geomorfologický útvar, naleziště vzácných nerostů nebo ohrožených druhů ve fragmentech”*. Bína (2002) za přírodní pozoruhodnosti považuje skalní útvary, jeskyně, propasti, rezervace apod. Jejich hodnocení rozděluje do tří stupňů:

- stupeň 1 – krajina s existencí jednotlivých přírodních atraktivit,
- stupeň 2 – krajina s existencí větších a významnějších přírodních atraktivit, širší publicitou v průvodcích a turistických mapách,
- stupeň 3 – krajina s celostátními a mezinárodními atraktivitami (často bývají jediným důvodem návštěvy).

Část SO ORP Trutnov pokrývá Krkonošský národní park (kapitola 4.3.1 *Flóra a fauna*), jehož součástí je nejvyšší hora Sněžka (obrázek 6) a maloplošná chráněná území: PP Černoohorské rašeliniště, PP pramen Úpy, PP Rýchory a PP Slunečná stráň. Do východní části správního obvodu lehce zasahuje i CHKO Broumovsko. Z dostupných informací lze území z hlediska přírodních pozoruhodností zařadit do stupně 3 (tabulka 2).

Tabulka 2: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – přírodní pozoruhodnosti

Stupeň 0	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3
			X

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.2 Vhodnost krajiny pro pěší a horskou turistiku

Zelenka a Pásková (2012) popisují pěší a horskou turistiku jako formy CR motivované pohybem v přírodě a horském prostředí. Podle Vystoupila, Šauera a Troušila (2015) patří k nejvýznamnějším volnočasovým aktivitám provozovaným v CR. Pěší a horská turistika propojuje sportovní aktivitu s poznáváním přírodních (i kulturně-historických) zajímavostí. Dále autoři uvádí, že nejhustší sítě turistických tras jsou situovány v atraktivních horských a přírodních oblastech a v rekreačních zázemích větších měst. Stupně vhodnosti krajiny pro pěší a horskou turistiku Bína (2002) vymezuje následovně:

- stupeň 1 – mírně členitá pahorkatina až vrchovina s vodotečemi, střídání lesů a zemědělských ploch, rozmanitý terén s mimosilničními trasami pro pěší turisty,
- stupeň 2 – větší reliéfová členitost nebo vyšší nadmořská výška, větší podíl lesů, výskyt luk a pastvin,
- stupeň 3 – převážně horská a podhorská krajina se souvislými lesy, rozsáhlejším zemědělstvím, množstvím turistických stezek s vyhlídkami či rozhlednami a drobným osídlením.

SO ORP Trutnov má členitý reliéf, zejména horského a podhorského charakteru (kapitola 4.3.1 *Reliéf*). Území disponuje také několika turistickými stezkami (kapitola 4.3.2 *Turistické trasy*). Klub českých turistů (dále jen KČT) vydává turistické mapy se značenými trasami. Pro tento region lze využít turistické mapy č. 22 Krkonoše a č. 23 Podkrkonoší (KČT, 2020). Na zkoumaném území se také nachází několik vyhlídkových míst a rozhleden (např.: Černá hora, Žaltman) (Mapy.cz, 2020a). Z dostupných informací lze krajinu z hlediska vhodnosti k pěší a horské turistice zařadit do stupně 3 (tabulka 3).

Tabulka 3: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro pěší a horskou turistiku

Stupeň 0	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3
			X

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.3 Vhodnost krajiny pro cykloturistiku

Cykloturistiku Zelenka a Pásková (2012) vymezují dvěma způsoby, jako formu CR zaměřenou na poznávání přírodních a společenských zajímavostí na kole a jako volnočasovou aktivitu. Na tom se shodují i Vystoupil, Šauer a Trousil (2015), kteří ještě dodávají, že cyklistika může být provozována i bez specifické infrastruktury, ovšem území s uzpůsobenou infrastrukturou může zvýšit zájem u účastníků CR. Bína (2002) rozděluje stupně hodnocení vhodnosti krajiny pro cykloturistiku takto:

- stupeň 1 – rovina až pahorkatina v zemědělských oblastech bez výraznějšího ekologické poškození, malým podílem lesů, kompaktními sídly, vedlejšími a polními cestami,
- stupeň 2 – rovina až pahorkatina s větším zastoupením lesních porostů a vodotečí, výše položené oblasti s rozevřeným údolím a širokými hřbety,
- stupeň 3 – estetická krajina s větším zastoupením lesních porostů, nízkou hustotou osídlení, existence náhorních plošin.

Jak již bylo uvedeno (kapitola 4.3.1 *Reliéf*) podle ČSÚ (2020c) SO ORP Trutnov tvoří z 41,1 % zemědělská půda, z 47,3 % orná půda, z 47,9 % trvalé travní porosty a z 49,1 % trvalé lesní porosty. Podle ÚAP Trutnov (2016) je na území hustá síť cyklotras (kapitola 4.3.2 *Cyklotrasy*). Nejvýznamnější cyklotrasy jsou:

- č. 22 Orlické hory – Jizerské hory,
- č. 4081 Královec – Horní Staré Město (Trutnov),
- č. 4095 Běloves (Náchod) – Rtyně v Podkrkonoší – Úpice.

Existenci rozsáhlých cyklotras, všech úrovní obtížnosti, vhodných spíše pro horská kola, potvrzuje i KRNAP (2010e). Vzhledem k tomu, že se jedná o cyklotrasy na území národního parku, je zákaz jezdit mimo vyznačené cesty. KRNAP (2010e) dále uvádí, že je možné využít cyklobusy k přepravě a lanovky pro překonání výškových rozdílů. Podle zjištěných informací lze vhodnost krajiny pro cykloturistiku zařadit do stupně 3 (tabulka 4).

Tabulka 4: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro cykloturistiku

Stupeň 0	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3
			X

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.4 **Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty**

Mezi sjezdové zimní sporty Zelenka a Pásková (2012) řadí alpské lyžování a snowboarding, které definují jako sportovně rekreační aktivitu, při které se sjíždějí svahy různé náročnosti. Podle Vystoupila, Šauera a Troušila (2015) jsou v České republice lyžařská střediska regionálního a nadnárodního významu koncentrována v horských oblastech (Krkonoše). Bína (2002) vymezuje stupně vhodnosti krajiny pro sjezdové zimní sporty takto:

- stupeň 1 – krajina, částečně vhodná pro sjezdové zimní sporty s nadmořskou výškou nad 500 m. Zařazena je zde i krajina v nižších polohách, ale musí mít dobré klimatické podmínky a dostatečnou sněhovou pokrývku,
- stupeň 2 – krajina vhodná pro sjezdové zimní sporty s nadmořskou výškou nad 800 m, dobré klimatické podmínky,
- stupeň 3 – krajina s výrazně členitým reliéfem, náročnými lyžařskými terény, s nadmořskou výškou nad 1000 m. Území vykazuje chladné klimatické podmínky s dlouhou dobou trvání sněhové pokrývky.

SOVK (2014) uvádí existenci několika lyžařských středisek:

- Skiresort Černá hora – Pec (lyžařský region, který spojuje lyžařské areály v Janských Lázních, Peci pod Sněžkou, Velké Úpě, Černém Dole, Svobodě nad Úpou a částečně i Malé Úpě) (obrázek 7),
- Skiareál Černá Hora – Janské Lázně (1 250 m, 12 vleků),
- Skiareál Pec pod Sněžkou (1 085 m, 15 vleků),
- Skiareál Svoboda nad Úpou (640 m, 3 vleky),
- Skiareál Velká Úpa (1 085 m, 4 vleky),
- Skipark Mladé Buky (585 m, 7 vleků),

- Skiareál Malá Úpa (1 245 m, 15 vleků),
- Skiareál Arrakis Žacléř – Prkenný Důl (820 m).

Výškové údaje horních stanic jsou čerpány z webových stránek Mapy.cz (2020b) a počet vleků z webových stránek Skiresort Černá hora – Pec (2020a), Areál Mladé Buky (2020a) a Skiareál Arrakis Žacléř – Prkenný Důl (2020a). Podrobnější mapa skiareálů ukazuje, že se na území SO ORP Trutnov nachází i menší lyžařské areály, např.: Skiareál Petříkovice (575 m), Skiareál Pěnkavčí vrch (1 000 m), Skiareál Horní Albeřice (855 m), Skiareál Radvanice (650 m) a Lyžařský vlek Lysečinská bouda (1 055 m). (Mapy.cz, 2020c)

Zkoumané území má členitý reliéf (kapitola 4.3.1 *Reliéf*) vhodný k provozování zimních sjezdových sportů. Atraktivní jsou sjezdovky především ve vyšších polohách a lyžařských střediscích. Počet lyžařských areálů ve zkoumaném území směrem k jihu klesá, ovšem jejich rozprostření a počet vleků lze hodnotit kladně. Lyžařská střediska v nižších polohách mají ovšem problémy s udržení sněhové pokrývky. Skiareál Arrakis Žacléř – Prkenný Důl (2020a) začínají lyžařskou sezónu až koncem ledna a končí ji ve druhé polovině března. Areál Mladé Buky (2020a) uvádí, že zasněžují 95 % sjezdovek. Skiresort Černá hora – Pec (2020b) začíná sezónu v polovině prosince a ukončuje ji taktéž v druhé polovině března. Pro Pec pod Sněžkou byl určen výškový gradient 1 000 m (Pec pod Sněžkou, 2011). Na základě subjektivního posudku množství sjezdovek nacházejících se ve vyšších polohách a jejich rozprostření ve zkoumaném území, vyjma sjezdovek v nižších polohách se špatnými sněhovými podmínkami, lze vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty zařadit do stupně 3 (tabulka 5).

Tabulka 5: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty

Stupeň 0	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3
			X

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.5 **Vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku**

Severské (běžecké) lyžování je druh lyžování, kdy se účastník pomocí vlastní síly pohybuje na běžkách, nebo jiném zařízení a využívá při tom značených běžeckých tratí, které jsou na to uzpůsobené (Zelenka a Pásková, 2012). Vystoupil, Šauer a Trousil (2015) běžecké lyžování řadí mezi méně náročné na požadavky lokalizačních (rovinatější terény) a realizačních (nižší náklady na provoz) předpokladů. Dále uvádí, že téměř všechny horské oblasti v České republice mají potenciál rozvoje běžeckého lyžování, který je limitován pouze možnostmi strojové úpravy a vedením tratí. Bína (2002) definuje stupně vhodnosti krajiny pro lyžařskou turistiku následovně:

- stupeň 1 – krajina je částečně vhodná pro lyžařskou turistiku, nadmořská výška je okolo 500 m, s dobrými klimatickými podmínkami a dostatečně atraktivním prostředím,
- stupeň 2 – krajina je poměrně vhodná pro lyžařskou turistiku, nadmořská výška je nad 800 m, s vhodnými klimatickými podmínkami a atraktivním prostředím,
- stupeň 3 – krajina s velmi atraktivním prostředím pro lyžařskou turistiku, s vhodnými klimatickými poměry. Zařazovány jsou méně členité terény, které splňují vhodné podmínky, nebo i vysoce členitý terén s hřebeny a odpovídajícím převýšením.

Téměř všechna lyžařská střediska (kapitola 4.4.4) disponují taktéž běžeckými trasami. Skiresort Černá Hora – Pec (2020c) na svých webových stránkách vypisuje několik běžeckých tratí (obrázek 8):

- Černá Hora – 6 tratí (až 15 km),
- Malá Úpa – 3 tratě (až 8 km),
- Pec pod Sněžkou – 2 tratě (až 10 km),
- Svoboda nad Úpou – 1 trať (2 km),
- Velká Úpa – 1 trať (5 km),
- Mladé Buky – 1 trať (5 km) (Areál Mladé Buky, 2020b),

- Žaclěř – 3 tratě (Skiareál Arrakis, 2020b),
- Pěnkavčí vrch – 1 trať (5 km), návaznost na Krkonošskou lyžařskou cestu (Lyžařský vlek Pěnkavčí vrch, 2020).

Pro Pec pod Sněžkou je stanoven výškový gradient 1 000 m (Pec pod Sněžkou, 2011). Zkoumané území je od roku 2000 součástí projektu „Krkonoše – lyžařský běžecký ráj“, který propojuje lyžařské běžecké trasy na celém území Krkonoš (srovnatelné i s evropským měřítkem). Pravidelně v zimní sezóně těchto lyžařských stop využije až okolo jednoho milionu návštěvníků Krkonoš. Hlavní trať „Krkonošská magistrála“ je dlouhá 71 km a spojuje Harrachov a Žaclěř. (Krkonoše, 2020b)

Jak již bylo zmíněno (kapitola 4.4.4), problém s výškovou polohou a sněhovou pokrývkou mají pouze Mladé Buky, Svoboda nad Úpou a Žaclěř. Z hlediska atraktivity, popularity a propojenosti tras lze vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku zařadit do stupně 3 (tabulka 6).

Tabulka 6: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku

Stupeň 0	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3
			X

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.6 **Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody**

Podle Vystoupila, Šauera a Troušila (2015) je rekreace u vody vázána na vodní plochy vhodné pro koupání a jiné sportovně-rekreační aktivity. Dále uvádí, že pro hodnocení této složky se využívají vodní plochy, sledované krajskými hygienickými stanicemi (dále jen KHS), které kontrolují kvalitu vody. Bína (2002) vodní plochy rozděluje do tří stupňů:

- stupeň 1 – přírodní vodní plochy nadmístního významu, zpravidla menší plochy nebo větší plochy s vymezeným místem k rekreaci,
- stupeň 2 – vodní plochy regionálního a částečně nadregionálního významu, zpravidla větší plochy rybníků a nádrže střední velikosti, se zázemím,

- stupeň 3 – velké vodní plochy (velké přehradní nádrže) celorepublikového významu, často láká i turisty ze zahraničí

Langpaulová ve své publikaci *1234 možností ke koupání v ČR* (2001) uvádí, že na území SO ORP Trutnov se nachází přírodní lokality vhodné ke koupání: Havlovice (rybník), Trutnov – Libečský lom, Dolce park (rybník), Peklo (rybník). Jedinou vodní plochou v SO ORP Trutnov, kterou sleduje KHS Královéhradeckého kraje je Dolce park v Trutnově (KHS Královéhradeckého kraje, 2020). Všechny vodní plochy jsou pouze místního významu, proto je určen nulový stupeň (tabulka 7).

Tabulka 7: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro rekreaci u vody

Stupeň 0	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3
X			

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.7 Vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy/hory

Za vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy/hory považuje Bína (2002) oblasti, které jsou více zalesněné a zpravidla leží ve vyšších polohách. Stupně hodnocení určil následovně:

- stupeň 1 – pahorkatina (výjimečně i nížina) se zvýšeným podílem lesů a průměrným osídlením,
- stupeň 2 – oblasti s nadmořskou výškou 500–800 m, vrchovina, nadprůměrný podíl lesů, částečné osídlení,
- stupeň 3 – horské krajiny se souvislými lesy, s vysokým rekreačním využitím, oblasti s nadmořskou výškou nad 900 m.

Z celkové rozlohy SO ORP Trutnov zaujímají 49,1 % trvalé lesní porosty a pouze 9 % zastavěných a ostatních ploch (ČSÚ, 2020c) (obrázek 9). MěÚ (2016) popisuje právě hornaté oblasti s vysokým podílem lesních porostů, které jsou však částečně ovlivňovány dálkovým i místním znečištěním. Výškový gradient je vzhledem ke členitosti krajiny určen ve středních hodnotách. Lze tedy vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy/hory zařadit do stupně 2 (tabulka 8).

Tabulka 8: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy/hory

Stupeň 0	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3
		X	

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.8 **Vhodnost krajiny pro venkovskou turistiku**

Venkovský CR neboli rurální CR je druh CR provozovaný na venkově a jeho účastníci jsou motivováni únikem z městského stylu života (Zelenka a Pásková, 2012). Dále autoři rozdělují venkovský CR na formy CR jako je agroturismus, ekoturismus, hippoturistika apod. Vystoupil, Šauer a Trousil (2015) označují venkovský CR jako šetrnou formu CR, který přispívá k udržitelnému rozvoji a podporuje lokální podniky. Bína (2002) vhodnost krajiny pro venkovskou turistiku vymezil takto:

- stupeň 1 – obce vesnického charakteru, rovinná nebo zvlněná zemědělská krajina, průměrné osídlení, malý podíl lesů, vodních ploch a turistických cest,
- stupeň 2 – obce venkovského charakteru, vrchovina nebo členitější krajina, vyšší podíl lesů, vodních ploch a turistických cest,
- stupeň 3 – venkovská sídla rozptýleného charakteru, velmi členitá podhorská a horská krajina, vysoký podíl lesů a travních porostů, dostatek turistických tras.

Jak již bylo zmíněno, zkoumané území je převážně podhorského a horského charakteru (kapitola 4.3.1 *Reliéf*). ČSÚ (2020c) také uvedlo, že z celkové rozlohy tvoří 41,1 % zemědělská půda, 47,9 % trvalé travní porosty, 49,1 % trvalé lesní porosty a pouze 9 % tvoří zastavěné plochy. Dále území disponuje i hustou sítí značených turistických cest (MěÚ Trutnov, 2016) (kapitola 4.3.2 *Turistické trasy*). Regionální zpravodajství NZIS (2017) uvádí průměrnou hodnotu celorepublikového zalidnění 134 obyvatel/km². ČSÚ (2019) za rok 2018 uvádí 106,7 obyvatel/km², což nedosahuje ani celorepublikového průměru. V Pilníkově se nachází penzion U Skutilů, jehož součástí je farma, která nabízí prohlídku a seznámení s jejich zvěří (skotem a čtyřmi koňmi) (Skutil, 2012). V Trutnově se nachází Ranč na Valech, který poskytuje ubytování, možnost ustájení koní a různé aktivity s jejich koňmi (Ranč na

Valech, 2013). Ve Svobodě nad Úpou je Farmapark Muchomůrka, kde chovají spoustu domácích zvířat, se kterými si děti můžou hrát (Zelenka, 2020). I Kolínská bouda v Peci pod Sněžkou (2020a) nabízí ubytování a možnost podívané na výběh s kamerunskými kozami a dalšími zvířátky. I když je tento druh cestovního ruchu zatím plně nevyužit, vhodnost krajiny z dostupných informací lze zařadit do stupně 3 (tabulka 9).

Tabulka 9: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro venkovskou turistiku

Stupeň 0	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3
			X

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.9 Vhodnost krajiny pro vodní turistiku

Vodáckou turistiku Zelenka a Pásková (2012) popisují jako turistiku na vodních tocích a plochách. Jedná se tedy o turistiku, při které se sjíždějí různě obtížné vodní toky na plavidlech (raft, kanoe, kajak aj.). Bína (2002) vhodnost krajiny pro vodní turistiku hodnotí podle popularity vodních toků:

- stupeň 1 – vodní toky vhodné ke splouvání, avšak méně využívané,
- stupeň 2 – vodní toky vhodné ke splouvání, využívané, využívané i jako trasy lodní dopravy,
- stupeň 3 – nejvyhledávanější vodní toky mezi vodáky.

Ve své publikaci Basařová (2001) uvádí možnost sjezdu toku řeky Úpy, avšak hodnotí ji jako méně využívanou. Internetové stránky Raft.cz (2020a) zmiňují potok Malé Úpy (5 km, na jaře nebo po deštích, kajak, pro zkušené), Pilníkovský potok (6 km, z jara nebo po vydatných deštích, kajak, pro znalé) a řeku Úpu (73 km, horní tok – z jara nebo po vydatných deštích, raft nebo kajak, pro zkušené, střední tok – na jaře nebo po deštích, raft a otevřené, pro začátečníky, dolní tok – většinou celoročně,

otevřené, pro začátečníky. Dle zjištěných informací pro vhodnosti krajiny pro vodní turistiku lze určit stupeň 1 (tabulka 10).

Tabulka 10: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro vodní turistiku

Stupeň 0	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3
	X		

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.10 Vhodnost krajiny pro horolezectví

Horolezectví představuje sport zábavu i rekreační aktivitu, při které se zdolávají různě vysoké překážky v horských oblastech nebo skalní útvary (Zelenka a Pásková, 2012). Bína (2002) dělí vhodnosti krajiny pro horolezectví pouze na dva stupně. Pokud krajina nevykazuje vhodnost pro horolezectví je udělen nultý stupeň. Kladný stupeň je přidělen, pokud krajina vykazuje vhodné podmínky:

- stupeň 1 – existence skal vhodných k horolezectví nebo alespoň výcviku.

Na území zasahuje malou částí CHKO Broumovsko, jejíž součástí je národní přírodní rezervace Adršpašsko-teplické skály (kapitola 4.3.1 *Flóra a fauna*). Ovšem skalní útvary vhodné pro horolezectví se nachází mimo území SO ORP Trutnov. Český horolezecký svaz (2020) na svých webových stránkách uvádí dvě oblasti na území Trutnovska:

- Čížkovy kameny – 3 skalní útvary, 8 cest,
- Petříkovice – 1 skalní útvar, 4 cesty.

Dle těchto dostupných informací lze vhodnost krajiny pro horolezectví zařadit do stupně 1 (tabulka 11).

Tabulka 11: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro horolezectví

Stupeň 0	Stupeň 1
	X

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.11 Vhodnost krajiny pro závěsné létání

Bína (2002) hodnotí vhodnost krajiny pro závěsné létání jako krajinu, která je vhodná pro start rogallových křidel nebo paragliding. Při létání na rogalu kluzák využívá vzestupných vzdušných proudů nebo motoru k němu připevněnému a při paraglidingu se využívá klouzavého nebo svahového padáku (Zelenka a Pásková, 2012). Obojí považují za sportovní nebo rekreační aktivitu. Bína (2002) pro závěsné létání určil buď nulový stupeň, pokud krajina nesplňuje požadavky pro závěsné létání, nebo kladný stupeň, pokud krajina splňuje následující požadavky:

- stupeň 1 – krajina prudkými, málo zalesněnými vrchy nebo prudkými svahy, které nespádají do údolí, ale do roviny či širší kotliny. V letovém/přistávacím prostoru by se neměly nacházet větší vodní plochy, sídla, lesy, dálnice a silnice I. třídy nebo vedení velmi vysokého napětí.

Basařová ve své publikaci *Atlas pro volný čas: Česká republika* (2001) uvádí pouze jednu lokalitu vhodnou pro závěsné létání, a to Černou Horu, která je vhodná jen pro paragliding. Z důvodu rozlohy území a pouze jedním vhodným místem pro závěsné létání je vhodnosti krajiny pro závěsné létání určen stupeň 0 (tabulka 12).

Tabulka 12: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro závěsné létání

Stupeň 0	Stupeň 1
X	

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.12 Vhodnost krajiny pro sportovní myslivost

Myslivost patří mezi lovecký CR, při kterém jsou účastníci motivováni lovem zvěře, nebo ptáků (Zelenka a Pásková, 2012). Podle Bíny (2002) existuje tolik mysliveckých sdružení, že je není možno evidovat. Krajina je vhodná pro sportovní myslivost, pokud splňuje podmínky, které určil následovně:

- stupeň 1 – existence mysliveckých revírů a mysliveckých sdružení, která vydávají lovecká povolení.

Na území SO ORP Trutnov působí okresní myslivecký spolek (dále jen OMS) pod záštitou Českomoravské myslivecké jednoty, z. s. (OMS Trutnov, 2019). Lovecké povolení jsou podle MěÚ Trutnov (2020) vydávány pro české občany na dobu určitou (1 den, 5 dní, 30 dní, 6 měsíců nebo 1 rok) i neurčitou a pro cizince pouze na dobu určitou (stejnou jako pro občany ČR). Zdroj dále uvádí podmínky pro udělení loveckého povolení (osoba starší 16 let, způsobilost k úkonům, složení zkoušky, bezúhonnost, pojištění). Dle zjištěných informací je možné vhodnost krajiny pro sportovní myslivost zařadit do stupně 1 (tabulka 13).

Tabulka 13: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro sportovní myslivost

Stupeň 0	Stupeň 1
	X

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.13 **Vhodnost krajiny pro sportovní rybolov**

Rybolov jako forma CR patří mezi lovecký CR, kdy jsou účastníci motivováni lovem ryb na udici nebo loveckým potápěním na vodních plochách (potoky, řeky, rybníky, jezera apod.) (Zelenka a Pásková, 2012). Bína (2002) určuje nulový stupeň v případě, že krajina nevykazuje vhodné podmínky pro sportovní rybolov a kladný stupeň v případě vhodných podmínek:

- stupeň 1 – existence rybářských revírů (pstruhových i mimopstruhových) a místních rybářských organizací, které vydávají rybářská povolení.

Český rybářský svaz (dále jen ČRS) (2019a) uvádí existenci tří místních organizací působících na území SO ORP Trutnov, a to v Havlovicích, Horním Maršově a Trutnově. Na jejich internetových stránkách lze nalézt mapu rozdělenou na pstruhové a mimopstruhové revíry (obrázek 10):

- pstruhové revíry – Jívka 1, Ličná 1, Malá Úpa 1, Petříkovský potok 1, Pilníkovský potok 1, Úpa 5, Úpa 6, Velký Úpa 1 (ČRS, 2019b),
- mimopstruhové revíry – Pilníkovský potok 3, Úpa 4 (ČRS, 2019c).

Sportovní rybolov je možný za splnění určitých podmínek a vlastnictví rybářského lístku, nebo povolenky k lovu (ČRS, 2019d). Mezi disciplíny sportovního rybolovu ČRS (2019e) řadí rybolovnou techniku, plavanou, mušku, přívlač, feeder. Dle dostupných informací lze vhodnost krajiny pro sportovní rybolov zařadit do stupně 1 (tabulka 14).

Tabulka 14: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro sportovní rybolov

Stupeň 0	Stupeň 1
	X

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.14 **Vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků**

Zelenka a Pásková popisují pozorování ptactva jako formu CR, při které se ptactvo fotografuje, pozoruje dalekohledy, naslouchá se ptačímu zpěvu apod. Bína (2002) určil pro pozorování vodních ptáků pouze jeden stupeň:

- stupeň 1 – břehy velkých rybníků nebo vodních toků vhodné pro sezónní pozorování vzácných druhů nebo většího množství ptactva při páření či hnízdění.

Podle AOPK ČR (2008) se na území Krkonošského národního parku a části podhůří rozkládá Ptačí oblast Krkonoše (kapitola 4.3.1 *Flóra a fauna*). Ovšem pozorování vodních ptáků není jejich hlavním zájmem. Ve zkoumaném území se ani nenachází rybníky velké rozlohy, tudíž lze hodnotit stupeň vhodnosti krajiny pro pozorování vodních ptáků jako nulový (tabulka 15).

Tabulka 15: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků

Stupeň 0	Stupeň 1
X	

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.15 Kulturně historické památky a soubory

Zelenka a Pásková (2012) kulturní památky definují jako nemovitě i movité věci, které jsou svým historickým vývojem významné, a proto bývají většinou pod ochranou zákona č. 20/1987 sb. o státní památkové péči. Dále autoři uvádí, že jejich atraktivitu tvoří jejich autenticita, která může vyvolat v účastnících CR genius loci. Vystoupil, Šauer a Trousil (2015) dodávají, že koncentrace více kulturních památek v jednom místě může být označena jako památková rezervace (větší počet kulturních památek, případně značný počet archeologických nálezů) nebo památková zóna (menší počet kulturních památek s historicky významným prostředím). Bína (2002) při hodnocení kulturně historických památek vychází z konkrétního pramene, v němž není zapsaná žádná památka zkoumaného území. Z důvodu této skutečnosti nebude hrát tento pramen v hodnocení roli:

- stupeň 1 – obce s vesnickými památkovými zónami,
- stupeň 2 – obce s městskými památkovými zónami nebo vesnickými památkovými rezervacemi,
- stupeň 3 – obce s městskými památkovými rezervacemi, území s kulturní památkou UNESCO nebo národní kulturní památkou.

Jak již bylo uvedeno (kapitola 4.3.1 *Klima*), na zkoumaném území se nachází tři městské památkové zóny (historická jádra měst) v Trutnově (obrázek 11), Pilníkově a Žacléři a pět vesnických památkových zón v Jívce, Malé Úpě, Radvanicích a dvě v Peci pod Sněžkou. MěÚ Trutnov (2016) uvádí existenci pouze jedné nemovité národní kulturní památky, a to dům čp. 92 „Dřevěnka“ v Úpici. Dle subjektivního názoru lze kulturně historické památky a soubory SO ORP Trutnov zařadit do stupně 2 (tabulka 16).

Tabulka 16: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – kulturně historické památky a soubory

Stupeň 0	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3
		X	

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.16 Skanzeny a muzea

Skauzeny a muzea jsou podle autorů (Vystoupil, Šauer a Trousil, 2015) relativně neměnné a časově stálé atraktivita CR. Zelenka a Pásková (2012) definují skauzen jako muzeum lidové architektury a technických staveb pod širým nebem a pojem muzeum vymezují jako veřejnou sbírku hodnotných materiálů (umělecké, kulturní, historické, přírodní aj.) Bína (2002) určuje jejich stupně hodnocení následovně:

- stupeň 1 – skauzeny a muzea místního a regionálního významu,
- stupeň 2 – skauzeny a muzea nadregionálního významu,
- stupeň 3 – skauzeny a muzea celostátního a mezinárodního významu.

Na zkoumaném území se nachází několik muzeí a skauzenů (tabulka 17). Ovšem všechna zmíněná muzea a skauzeny jsou jen místního, nebo regionálního významu. Z této skutečnosti vyplývá zařazení skauzenů a muzeí do stupně 1 (tabulka 18).

Tabulka 17: Seznam muzeí a skauzenů na území SO ORP Trutnov

Název	Obec, či místní část
DOTEK	Horní Maršov
Důl Jan Šverma o.p.s.	Žacléř
Dům pod jasanem	Trutnov
Městské muzeum	Žacléř
Městské muzeum	Rtyně v Podkrkonoší
Městské muzeum a galerie Julie W. Mezerové	Úpice
Muzeum bratří Čapků	Malé Svatoňovice
Muzeum čs. opevnění – Pevnost Stachelberg	Žacléř
Muzeum Podkrkonoší	Trutnov
Muzeum Podzemí Krkonoš	Žacléř
Muzeum Vápenka	Horní Albeřice
Muzeum vojenské historie regionu Jestřebí hory	Malé Svatoňovice
Národní kulturní památka „Dřevěnka“ (obrázek 12)	Úpice
Pohádkové Krkonoše	Svoboda nad Úpou

Zdroj: Vlastní zpracování (podle SOVK, 2014; Asociace muzeí a galerií ČR, 2015; Královéhradeckého kraje, 2020)

Tabulka 18: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – skanzeny a muzea

Stupeň 0	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3
	X		

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.17 Lázeňské funkce

Lázeňství má podle Zelenky a Páskové (2012) v České republice dlouholetou tradici, jedná se tedy o jednu z klíčových složek pro příjezdový cestovní ruch. Zdroj dále uvádí, že se jedná o: „komplex ubytovacích, stravovacích, rehabilitačních, sportovních a léčebných zařízení, využívající pro dosažení léčebného účinku na klienty přírodních léčivých zdrojů (...) a léčebných procedur“. Vystoupil, Šauer a Trousil (2015) dodávají, že moderním trendem se stávají relaxační pobyty (wellness). Dále popisují lázeňský CR jako tzv. měkkou formu CR, který přispívá ke snižování sezónnosti určitých oblastí. Bína (2002) hodnotí lázeňská místa podle jejich velikosti a významu:

- stupeň 1 – všechny obce oficiálně uznané jako lázeňské,
- stupeň 2 – lázeňské obce se střední kapacitou a specializovaným zdravotnickým zařízením, utváří se lázeňské čtvrti,
- stupeň 3 – lázeňská města významného postavení (více než 30 tis. pacientů ročně) a vysokou atraktivitou pro kulturní a společenskou turistiku.

V České republice se podle Sdružení lázeňských míst ČR (2020) nachází 37 lázeňských míst a jedno z nich je v Janských Lázních (kapitola 4.3.1 *Vodstvo*). „Léčebné lázně Janské Lázně se staly prvním akreditovaným zdravotnickým zařízením v ČR poskytujícím lázeňskou péči a péči v odborném léčebném ústavu“ (Kaufmannová, 2020). Zaměstnávají zhruba 400 pracovníků různých profesí a kapacita lázní je až 700 osob včetně dětské léčebny (SLL Janské Lázně, 2020b). Dále SLL Janské Lázně (2020c) nabízí široký výběr aktivit a služeb, jak přímo v místě, tak 10–65 km vzdálených místech. Vystoupil, Holešinská, Kunc a Šauer (2007) ve své publikaci řadí Janské Lázně mezi jedny z nejvýznamnějších. Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky (dále jen ÚZIS ČR) ve své publikaci *Lázeňská péče 2018* (2019) uvádí 10 912 přijatých pacientů za rok do lázeňských zařízení v celém Královéhradeckém kraji. Janské Lázně tedy nesplňují jednu z podmínek

Bínova (2002) hodnocení pro udělení nejvyššího stupně, je tedy lázeňským funkcím udělen stupeň 2 (tabulka 19).

Tabulka 19: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – lázeňské funkce

Stupeň 0	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3
		X	

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.18 Kongresy a konference

Zelenka a Pásková (2012) definují kongres a konferenci jako „*formální setkání zpravidla většího množství osob určitého odborného zaměření, jehož obsahem jsou přednášky a příspěvky účastníků na dané téma*“. Kongresu určují větší význam, zejména na mezinárodní úrovni. Autoři (Vystoupil, Šauer a Trousil, 2015) tyto dva pojmy rozlišují z hlediska uspořádání, zatímco kongres se koná v kongresovém centru (vhodně vybaveném prostoru, dostupnou infrastrukturou a doplňkovými službami), konference je rozdělena do více menších konkrétnějších sekcí s menšími náklady na jejich realizaci. Bína (2002) hodnotí kongresy a konference z hlediska počtu a významu takto:

- stupeň 1 – konání relativně častých valných hromad a konferencí místního a regionálního významu,
- stupeň 2 – konání relativně častých konferencí a kongresů nadregionálního a celostátního významu,
- stupeň 3 – konání častých nejvýznamnějších kongresů, konferencí a symposií celostátního i mezinárodního významu.

SOVK (2020) na svých internetových stránkách nabízí místa vhodná pro pořádání kongresů a konferencí:

- Grund Resort Golf&Ski – Mladé Buky – 150 osob,
- Hotel Davídek – Trutnov – 100 osob,
- Hotel Horizont – Pec pod Sněžkou – 220 osob,
- Hotel Omnia – Janské Lázně – 300 osob,
- Společenské centrum UFFO – 500 osob.

Počet osob byl zjištěn z oficiálních stránek Grund Resortu Golf&Ski (2020), Hotelu Davídek (2020), Hotelu Omnia (2020), Hotelu Horizont (2020) a Společenského centra UFFO (2020). Podle Vystoupila, Šauera a Trouсила (2015) se svým potenciálem pro kongresový CR řadí pouze Prahu do kategorie mezinárodního významu. Regionální význam přiřkládají obcím, které mají kapacitu pro 200 až 999 osob. Pouze SSL Janské Lázně (2020c) na svých internetových stránkách uvádí lékařskou konferenci Cerebrocon a Janskolázeňské symposium (mezinárodní). Na základě těchto informací lze určit kongresy a konference do stupně 1 (tabulka 20).

Tabulka 20: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – kongresy a konference

Stupeň 0	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3
	X		

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.19 Kulturní akce

Vystoupil, Šauer a Trousil (2015) kulturní akce popisují jako společenské události, které jsou z časového hlediska reaktivně snadno měnitelné. Řadí mezi ně festivaly (hudební, filmové aj.), karnevaly apod. Bína (2002) hodnotí kulturní akce podle jejich významu a pravidelnosti konání následovně:

- stupeň 1 – kulturní akce, slavnosti apod. místního a regionálního významu,
- stupeň 2 – festivaly, slavnosti apod. zejména nadregionálního a celostátního významu,
- stupeň 3 – nejvýznamnější festivaly, přehlídky apod. celostátního a mezinárodního významu.

V každé obci se každoročně konají akce místního významu, mezi které lze považovat: pálení čarodějnic, rozsvícení vánočního stromku, silvestrovský ohňostroj apod. Ostatní místní akce nebyly pro potřebu výzkumu vypsány. Významnější kulturní akce jsou uvedeny v tabulce (tabulka 21).

Tabulka 21: Kulturní akce konané na území SO ORP Trutnov

Název akce	Obec	Termín konání	Význam akce
Cirk-UFF (10. ročník)	Trutnov	květen/červen	mezinárodní
Fotofest (4. ročník)	Malá Úpa	listopad	mezinárodní
Jazzinec (22. ročník)	Trutnov	téměř celoroční	mezinárodní
Mezinárodní festival outdoor filmů (4. ročník)	Malá Úpa	prosinec	mezinárodní
Obscene Extreme (21. ročník)	Trutnov	červen	mezinárodní
Trutnovský podzim (40. ročník)	Trutnov	říjen	mezinárodní
Dny evropského dědictví	-	září	celorepublikové
Artu Kus	Trutnov	srpen	regionální
Bornfloss rock	Žacléř	červen	regionální
Dance festival	Trutnov	srpen	regionální
Den bitvy 27. 6. 1866	Trutnov	červen	regionální
Pivofest	Trutnov	červen	regionální
Rýbrcoul duch hor	Trutnov	říjen	regionální
Už ho nesou!	Trutnov	květen	regionální

Zdroj: Vlastní zpracování (podle Proces, 2019; Pospíšilová, 2020; TIC Trutnov, 2020b) (pozn. uvedený ročník je pro rok 2020)

Mezi ty opravdu nejvýznamnější kulturní akce patří ty, které se konají v Trutnově. Prvním je mezinárodní festival nového cirkusu Cirk-UFF, který obvykle trvá 5 dní na přelomu května a června (Cirk-UFF, 2020) (obrázek 13). Kulturní akce Jazzinec je sérií několika hudebních koncertů v průběhu celého roku (vyjma letních měsíců) (Jazzinec, 2020). Hlavní sezónu uvádí od února do dubna, kdy se koná akce každý týden. Další akcí je Obscene Extreme, hudební festival plný undergroundové hudby, který trvá 3 dny a je pořádán v červenci (TIC Trutnov, 2020c). Trutnovský podzim je tradiční mezinárodní festival komorní hudby s dlouholetou tradicí, který je konán v říjnu (TIC Trutnov, 2020d).

Rozložení akcí na území SO ORP Trutnov je poněkud nerovnoměrné a drtivá většina se koná v Trutnově. Vypsání kulturní akce však přitahuje spousty turistů, a proto je kulturním akcím přiřazen stupeň 3 (tabulka 22).

Tabulka 22: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – kulturní akce

Stupeň 0	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3
			X

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.20 Sportovní akce

Stejně jako kulturní akce jsou sportovní akce z časového hlediska relativně snadno měnitelné (Vystoupil, Šauer a Trousil, 2015). Bína (2002) hodnotí kulturní akce podle jejich významu a pravidelnosti konání následovně:

- stupeň 1 – sportovní akce místního a regionálního významu,
- stupeň 2 – sportovní akce většího významu a delší tradice,
- stupeň 3 – sportovní akce s celostátním nebo mezinárodním významem a nejdelší tradicí.

V tabulce (tabulka 23) jsou přehledně vypsány vybrané akce konané na území SO ORP Trutnov.

Tabulka 23: Sportovní akce konané na území SO ORP Trutnov

Název akce	Obec	Měsíc konání	Význam akce
FIS Masters cup (15. ročník)	Pec pod Sněžkou	březen	mezinárodní
Krkonošský půlmaraton (35. ročník)	Janské Lázně	srpen	mezinárodní
Putovní pohár města Janské Lázně (25. ročník)	Janské Lázně	září	mezinárodní
Krkonošův cyklomaraton (7. ročník)	Trutnov	červen	regionální
Krkonošská 70 MTB (12. ročník)	Pec pod Sněžkou	září	regionální
Lyžařský přejezd Rýchor (46. ročník)	Žacléř	únor	regionální
Draci na Dolcích (10. ročník)	Trutnov	září	místní
Historický trojboj na ski (8. ročník)	Žacléř	únor	místní
Letní běh na běžkách (10. ročník)	Havlovice	srpen	místní

Nos tuleních pásů (17. ročník)	Pec pod Sněžkou	leden	místní
O štít města Pilníkov (13. ročník)	Pilníkov	srpen	místní
Pochod Babička (45. ročník)	Velké Svatoňovice	květen	místní
Okolo republiky 1400/1000 (1. ročník)	Žacléř	srpen	-

Zdroj: Vlastní zpracování (podle Jursíkové, 2020; Pospíšilové, 2020; Malé Úpy, 2020a; Pece pod Sněžkou, 2020b; Města Janské Lázně, 2020a; TIC Trutnov, 2020b; SO Jestřebí hory, 2020; SO Pordkrkonoší, 2020) (pozn. uvedený ročník je pro rok 2020)

Mezi hlavní mezinárodní sportovní akce se řadí FIS Mastrer Cup, který se koná v březnu v Peci pod Sněžkou. Soutěží se ve sjezdovém lyžování a pro rok 2020 bylo přihlášeno přes 250 závodníků z celého světa (Pec pod Sněžkou, 2020c). Další sportovní akcí je Krkonošský půlmaraton, který se koná v srpnu a trasa vede z Janských Lázní do Pece pod Sněžkou (Krkonošský půlmaraton, 2020). Putovní pohár města Janské Lázně je sportovní akce ve stolním tenise tříčlenných družstev tělesně postižených (Město Janské Lázně, 2019b). Za zmínku stojí i sportovní akce jako Lyžařský přejezd Rýchor, který nedosahuje velkého významu, avšak má dlouhou tradici konání (46. ročník). To samé lze říci o dálkovém pochodu Babička (45. ročník). Sice se nejedná o žádný závod, ovšem účastníci si mohou vybrat mezi trasami pro pěší (25 nebo 50 km) nebo pro cyklisty (30, 50 nebo 70 km) (DP Babička, 2020). Dle subjektivního názoru, který zohledňoval rozložení akcí na území SO ORP Trutnov, jejich význam a tradici konání je sportovním akcím přidělen stupeň 2 (tabulka 24).

Tabulka 24: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – sportovní akce

Stupeň 0	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3
		X	

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.21 Církevní akce

Bínovo (2002) hodnocení vychází z předpokladu existence poutních míst v publikaci Boháče *Poutní místa v Čechách* (1995). Autor v publikaci uvádí význam poutí, proč lidé tyto cesty podnikají, kde a jak vznikla poutní místa. Podle něj nejčastěji vznikla na místech nějakého zjevení, mimořádných projevů nebo častého vyslyšení proseb. Religiózní cestovní ruch zahrnuje jak návštěvy religiálních památek, hřbitovů apod., tak i poutní cesty vedoucí k posvátným místům (Zelenka a Pásková, 2012). Stupně církevních akcí Bína (2002) rozděluje na:

- stupeň 1 – všechna církevní poutní místa vypsána ve speciálních publikacích,
- stupeň 2 – církevní poutní místa s vyšším významem, kde se koná více poutí s více poutníky,
- stupeň 3 – církevní poutní místa s nejvyšším významem.

V publikaci Boháče (1995) je zmíněn arciděkanský kostel Narození Panny Marie v Trutnově a poutní kostel Sedmi radostí Panny Marie v Malých Svatoňovicích. Na internetových stránkách Trutnovská farnost uvádí konání pravidelných bohoslužeb, farní poutní zájezd na Slovensko a účast na akci Noc kostelů, která se každoročně koná v červnu po celé České republice (Nesvadba, 2020). Farnost Malé Svatoňovice (2020) na svých internetových stránkách uvádí konání pravidelných bohoslužeb a hlavní pouť, která se letos koná 15.–16. srpna. Internetové stránky Královéhradeckého kraje (2020b) pak zmiňují další církevní památky v ostatních obcích. Na vrcholu Sněžky se nachází kaple sv. Vavřince (obrázek 14), kde se letos 10. srpna koná svatovavřinecká pouť (Královéhradecký kraj 2020c). Z dostupných informací se ve zkoumaném území nachází poutní místa, avšak počet akcí a jejich význam je malý, proto je zvolen stupeň 1 pro církevní akce (tabulka 25).

Tabulka 25: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – církevní akce

Stupeň 0	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3
	X		

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.22 Veletrhy a tematické trhy

Zelenka a Pásková (2012) uvádí definici veletrhu jako tematickou pravidelně pořádanou akci, zahrnující výstavu produktů, workshopy apod. Pro konání veletrhů je podle Vystoupila, Šauera a Trouсила (2015) vhodný krytý prostor o velké rozloze charakteru pro výstavní účely. Bína (2002) kritéria pro hodnocení veletrhů a tematických trhů určil následovně:

- stupeň 1 – trhy, jarmarky apod. místního a regionálního významu,
- stupeň 2 – trhy, výstavy a jiné akce spojené s kulturními akcemi,
- stupeň 3 – nejvýznamnější veletrhy a výstavy mezinárodního významu.

Pro přesnější orientaci byla vytvořena tabulka s tematickými trhy konanými na zkoumaném území (tabulka 26).

Tabulka 26: Veletrhy a tematické trhy konané na území SO ORP Trutnov

Název akce	Obec	Měsíc konání	Význam akce
Den lidových řemesel	Žacléř	červenec	regionální
Pivofest	Trutnov	červen	regionální
Trutnovské vinařské slavnosti	Trutnov	květen	regionální
Trutnovský advent	Trutnov	prosinec	regionální
Adventní trhy v kolonádě	Janské Lázně	listopad	místní
Bleší trh	Vlčice	květen	místní
Den krkonošských řemesel	Trutnov	červenec	místní
Jarní den vína	Janské Lázně	duben	místní
Krakonošův guláš	Pec pod Sněžkou	září	místní
Kulinářský den	Janské Lázně	září	místní
Svět květin	Trutnov	srpen	místní
Trutnovský jarmark	Trutnov	září	místní
Vánoční trhy	Pilníkov	prosinec	místní
Velikonoce v kolonádě	Janské Lázně	duben	místní
Výstava ateliérové a zahradní keramiky Asahi Gama	Žacléř	září	místní

Zdroj: Vlastní zpracování (podle Pospíšilové, 2020; Procesu, 2019; SO Podkrkonoší 2020; Města Janské Lázně, 2019a; Pece pod Sněžkou, 2020b)

Z tabulky je patrné konání velké škály regionálních, ale hlavně místních akcí. Veletrhy se na zkoumaném území nekonají. Na základě těchto informací lze veletrhy a tematické trhy zařadit do stupně 1 (tabulka 27).

Tabulka 27: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – veletrhy a tematické trhy

Stupeň 0	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3
	X		

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.23 Místní produkty

Místní produkty Bína (2002) hodnotí podle významu a atraktivity pro cestovní ruch. Jejich hodnocení rozdělil následovně:

- stupeň 1 – nadmístní známá výroba a prodej řemeslných a potravinářských produktů,
- stupeň 2 – řemeslné a potravinářské produkty jsou více známé a jejich prodej je turistickou atraktivitou regionálního měřítka,
- stupeň 3 – celostátně nejznámější a turisticky atraktivní produkty.

Na území Krkonoš působí Místní akční skupina Krkonoše, která oceňuje produkty regionální značkou „Krkonoše – originální produkt®“ (Krkonoše, 2020c). Tato značka garantuje původ produktu v Krkonoších, dále označuje kvalitu a šetrnost k životnímu prostředí. Regionální produkty jsou zapsané v seznamu na webových stránkách Asociace regionálních značek (2020). Jejich seznam byl zpracován do tabulky (tabulka 28).

Tabulka 28: Tabulka produktů na území SO ORP Trutnov

Název produktu	Obec	Značka reg. produktu
Dřevěné plastiky	Mladé Buky	ano
Krkonošské bobky	Jánské Lázně	ano
Maloúpská vlna A. P. a výrobky z ovčí vlny	Malá Úpa	ano
Pivovar Trautenberk	Malá Úpa	ano
Pralinky a čokoláda VOLKAFE	Trutnov	ano

Pražená káva VOLKAFE	Trutnov	ano
Ručně tkané výrobky a výrobky z ovčí vlny	Trutnov	ano
Textilní šité výrobky pro zahřátí těla a duše	Trutnov	ano
Lyže LUSTi	Žacléř	ne
Pecký pivovar	Pec pod Sněžkou	ne
Pivovar Krakonoš	Trutnov	ne
Pivovar Luční bouda	Pec pod Sněžkou	ne

Zdroj: Vlastní zpracování (podle Asociace regionálních značek, 2020; Pospíšilová, 2020; Královéhradecký kraj 2020c)

Z dostupných informací o místních produktech lze připisovat větší význam pro cestovní ruch spíše potravinářským produktům, především pivovarům. Přestože Pecký pivovar a Pivovar Luční bouda nemají označení regionálního produktu, jsou členy Českomoravského svazu minipivovarů (2020) a jejich výjimečné umístění má pro cestovní ruch značný význam. Místním produkty jsou zařazeny do stupně 2 (tabulka 29).

Tabulka 29: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – místní produkty

Stupeň 0	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3
		X	

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.24 Příhraniční specifika

Jako poslední složku cestovního ruchu hodnotí Bína (2002) příhraniční specifika. Porovnává kupní sílu české měny oproti zahraničním měnám, zejména Německa a Rakouska. Cílem cesty zahraničních účastníků CR je především zábava, nákupy nebo využívání služeb, a to tvoří ekonomický přínos příhraničním oblastem. Stupně hodnocení jsou rozděleny podle vzdálenosti obcí od státních hranic:

- stupeň 1 – obce vzdálené 10–15 km od státní hranice,
- stupeň 2 – obce vzdálené cca 7–15 km od státních hranic, ležící na silnicích I. a II. třídy,
- stupeň 3 – obce ležící přímo na silničních hraničních přechodech.

MěÚ Trutnov (2016) uvádí pouze dva silniční přechody (kapitola 4.3.2 *Silniční doprava*): Královec – Lubawka a Pomezní boudy (Horní Malá Úpa) – Przelec Okraj. TIC Trutnov (2020a) vypisuje šest hraničních přechodů pro pěší: Bobr – Niedamirów, Horní Albeřice – Niedamirów, Chvaleč – Okrzeszyn, Malá Úpa (Soví sedlo, Jelenka) – Karpacz (Sowia Przelec), Pec pod Sněžkou (bývalá Obří bouda) – Karpacz (Schronisko Górskie Dom Śląski), Pec pod Sněžkou (Luční bouda) – Równia pod Śnieżką (Karpacz).

Obce Královec (Dvorka) (Pospíšilová, 2020) a Malá Úpa (Malá Úpa, 2020b) leží přímo na hraničních přechodech, avšak tyto obce nejsou hlavní cílovou destinací zahraničních turistů. Pospíšilová (2020) dále zmiňuje obce vzdálené 7–15 km: Bernartice (Vrchová, Křenov, Bečkov), Žacléř (Černá Voda, Bobr, Prkenný Důl), Lampertice. Největší atraktivitou pro zahraniční turisty je Pec pod Sněžkou, která nabízí spoustu turistických atraktivit a sportovních aktivit (Pec pod Sněžkou, 2020d). Pec pod Sněžkou je vzdálená od polských hranic po silnici II. třídy přibližně 10 km, avšak na jejím území se nachází turistické trasy k přechodům pro pěší (Mapy.cz, 2020d). SOVK (2014) zmiňuje, že významnou skupinu zahraničních turistů tvoří Poláci. Z rok 2018 byl největší počet zahraničních turistů z Polska, Německa a Slovenska (Proces, 2019). Z hlediska atraktivity nejbližší obce od státních hranic pro zahraniční turisty je Pec pod Sněžkou, tudíž je pro příhraniční specifika určen stupeň 2 (tabulka 30).

Tabulka 30: Stupeň složky potenciálu v SO ORP Trutnov – příhraniční specifika

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
		X	

Zdroj: Vlastní zpracování

5 Shrnutí výsledků

V této kapitole jsou shrnuty získané informace z praktické části. Nejprve je vypracována tabulka podle Bíny (2002), kde jsou zapsány určené stupně a přiřazené body, které určí výslednou hodnotu celkového potenciálu území a hodnotu přírodního a kulturního subsystému. Následně je zpracována tabulka SWOT analýzy, která přehledně popisuje silné a slabé stránky, nabízí možné příležitosti a zmiňuje případné hrozby.

5.1 Určení potenciálu cestovního ruchu v SO ORP Trutnov

Určené stupně jednotlivých složek a jejich přiřazené body podle Bínovy (2002) metody hodnocení potenciálu CR jsou pro přehlednost zapsány do tabulky (tabulka 31).

Tabulka 31: Určení hodnot potenciálu cestovního ruchu v SO ORP Trutnov

Subsystém	Složka potenciálu cestovního ruchu	Určený stupeň	Body
Přírodní	Přírodní pozoruhodnosti	3	45
	Vhodnost krajiny pro pěší a horskou turistiku	3	15
	Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	3	20
	Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	3	30
	Vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku	3	10
	Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	0	-
	Vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy / hory	2	13
	Vhodnost krajiny pro venkovskou turistiku	3	10
	Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	1	3
	Vhodnost krajiny pro horolezectví	1	2
	Vhodnost krajiny pro závěsné létání	0	-
	Vhodnost krajiny pro sportovní myslivost	1	2
	Vhodnost krajiny pro sportovní rybolov	1	2
	Vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků	0	-
Celkový potenciál přírodního subsystému			152

Kulturní	Kulturně historické památky a soubory	2	25
	Skanzeny a muzea	1	5
	Lázeňské funkce	2	15
	Kongresy a konference	1	2
	Kulturní akce	3	40
	Sportovní akce	2	7
	Církevní akce	1	2
	Veletrhy a tematické trhy	1	5
	Místní produkty	2	10
	Příhraniční specifika	2	5
Celkový potenciál kulturního subsystému		116	
Celkový potenciál		268	

Zdroj: Vlastní zpracování (podle Bíny 2002)

Z tabulky vyplývá, že celkový potenciál cestovního ruchu na území SO ORP Trutnov je 268 bodů. Tím se řadí do zóny výjimečného potenciálu. Ovšem musí se zohlednit fakt, že Bínova metodika z roku 2002 je určena pro obce, takže výsledná hodnota může být trochu zkreslená v poměru se zkoumaným územím.

Celkový potenciál přírodního subsystému dosáhl hodnoty 152 bodů (zaokrouhleno na celá čísla 57 %). Nejvyššího stupně dosáhlo 9 ze 14 složek. Stupeň 1 získala jedna složka i stupeň 2 získala jedna složka a nulový stupeň byl přiřazen 3 složkám. Z hlediska cestovního ruchu na území SO ORP Trutnov tedy přírodní poměry hrají velmi významnou roli. Zde jsou vidět nedostatky tohoto hodnocení, kde je ve většině případů přidělen složkám nejvyšší možný stupeň, a přesto je podíl přírodního subsystému pouze lehce nadpoloviční.

Hodnota potenciálu kulturního subsystému dosáhla 116 bodů (zaokrouhleno na celá čísla 43 %), tudíž méně než přírodní subsystém. Stupeň 3 získala pouze jedna složka, stupeň 2 byl udělen pěti složkám, stupeň 1 čtyřem složkám a nulový stupeň nebyl přiřazen žádné složce.

5.2 SWOT analýza

Po shrnutí výsledků výzkumu byla vypracována SWOT analýza (tabulka 32), která zhodnotila silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby destinace. Tato analýza byla využita především ke zjednodušení a přehlednosti zjištěných faktů a znázornění návrhů doporučení. Při jejím zpracování byly použity informace z výzkumu v praktické části a již získané poznatky z dlouhodobého vlastního pozorování.

Jako silné stránky jsou hodnoceny fakta území SO ORP Trutnov z hlediska polohy, přírodních předpokladů, hustoty infrastruktury apod., které lze považovat za výhodné. Bezkonkurenční výhodu lze přiřadit existenci nejvyšší hory České republiky – Sněžky na zkoumaném území. Do slabých stránek je zařazeno to, co je považováno za nevýhodné nebo zcela chybějící. Do nich je zařazena například sezónnost destinace, nedostatečná kapacita parkovišť, slabé napojení silniční komunikace s Polskem.

Velkou příležitostí a zároveň hrozbou je dostavba dálnice D11, která zajistí lepší dostupnost města Trutnova pro turisty z delších vzdáleností. Ovšem to s sebou přinese i určité negativní dopady. Více turistů znamená větší zátěž pro destinaci z hlediska kapacit parkovacích míst a možné překročení míry únosné kapacity atraktivních lokalit. Východiskem tak může být vytváření mimo sezónních produktů nebo stavba parkovacích domů, které tolik plošně nenarušují krajinu. Dalším řešením může být postavení parkovacího domu ve Svobodě na Úpou nebo Janských Lázních a zvýhodněné jízdné v autobusové dopravě po předložení parkovacího lístku.

Mezi další příležitosti lze zařadit podporu rozvoje netradičních forem cestovního ruchu (např.: agroturismu, ekoturismu aj.), které jsou více šetrné k životnímu prostředí. Území by také prospěla větší spolupráce mezi obcemi a propagace méně známých lokalit. Obecně by tedy měla být snaha o snižování disparit v regionu. V současnosti již probíhá projekt aglomerace „Kraj pod Sněžkou“, který byl stanoven na období 2015–2024 (SOVK, 2014).

Jako další hrozby lze uvést nepředvídatelné přírodní katastrofy a škůdce, které by mohly ohrozit biodiverzitu a geodiverzitu hlavně v Krkonošském národním parku. Mezi kulturní hrozby patří chátrání kulturních památek v důsledku nedostatečné ochrany a péče, nebo zánik významných kulturních akcí. Značnou hrozbou mohou být další nepředvídatelné situace jako v současnosti, kdy pandemie pozastavila celé odvětví cestovního ruchu na předem neurčité období.

Tabulka 32: SWOT analýza SO ORP Trutnov

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Nejvyšší hora České republiky – Sněžka • Geografická poloha příhraniční oblasti • Vysoká kvalita ovzduší • Různorodost krajiny • Existence léčivých pramenů • Rozsáhlá chráněná území • Velký počet naučných turistických stezek • Hustá komunikační síť • Dobré sportovní vyžití • Největší lyžařský resort ČR SkiResort Černá hora – Pec 	<ul style="list-style-type: none"> • Výrazná sezónnost v zimních a letních měsících • Zátěž v oblastech s intenzivní silniční dopravou • Nedostatečná kapacita parkovišť • Slabé napojení infrastruktury Pece pod Sněžkou na Polsko • Špatný stav silnic III. třídy • Nevyužitý potenciál kulturních památek • Malá spolupráce a propagace mezi obcemi • KRNAP – stavební omezení
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Dostavba dálnice D11 • Propagace méně známých atraktivit • Spolupráce s polskou stranou Krkonoš • Vytvářením mimosezónních produktů • Rozvoj netradičních forem CR (agroturismu, ekoturismu, aj.) • Vytvoření dalších pěších tras a cyklotras • Větší spolupráce a propagace mezi obcemi • Výstavba parkovišť 	<ul style="list-style-type: none"> • Negativní dopady dostavby dálnice D11 • Překročení únosné kapacity na atraktivních místech • Poškození biodiverzity a geodiverzity v KRNAP vlivem neukázněných turistů • Ohrožení přírody škůdci, nebo přírodními katastrofami • Úbytek přírodní krajiny v důsledku stavby budov • Chátrání kulturních památek • Zánik významných akcí

<ul style="list-style-type: none"> • Prodloužení železnic do Pece pod Sněžkou nebo Polska • Zvýšení počtu HUZ mimo hlavní lokality • Rozvoj dalších sportovních zařízení (i v menších obcích) • Využití moderních technologií v CR (QR kódy apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Zhoršení kvality ovzduší individuální automobilovou dopravou • Větší konkurenceschopnost okolních území • Úpadek kvality služeb
--	---

Zdroj: Vlastní zpracování

5.3 Odpovědi na výzkumné otázky

Výzkumná otázka č. 1: Jaký je celkový potenciál cestovního ruchu v SO ORP Trutnov?

Na základě získaných informací dosazených do tabulkového hodnocení (tabulka 31) bylo zjištěno, že zkoumané území SO ORP Trutnov dosáhlo součtu 268 bodů a bylo tak zařazeno do **zóny výjimečného potenciálu**. Podle vlastního výpočtu a Bínovy (2002) typologizace celkového potenciálu CR (kapitola 3.3.1) je území vyhodnoceno jako **typ smíšený**.

Výzkumná otázka č. 2: Jaký subsystém (přírodní/kulturní) cestovního ruchu převažuje v SO ORP Trutnov?

Z výsledků tabulky (tabulka 31) je viditelný rozdíl mezi přírodním a kulturně-historickým subsystémem. Na území SO ORP Trutnov převažuje **přírodní subsystém** potenciálu cestovního ruchu (57 %).

Výzkumná otázka č. 3: Jakého typu přírodního/kulturního potenciálu je SO ORP Trutnov?

Na základě předchozí odpovědi na výzkumnou otázku, která určila zkoumanému území převahu přírodního subsystému (57 %), je toto hodnocení doplněno o Bínovu (2002) typologizaci (kapitola 3.3.2), která území přidělila **typ cyklo-, pěší a lyžařské turistiky** na základě určení nejvyššího stupně právě těmito složkám.

Výzkumná otázka č. 4: Jaké jsou silné a slabé stránky SO ORP Trutnov?

Silné a slabé stránky jsou podrobně vypsány v tabulce SWOT analýzy (tabulka 32). Mezi dominantní silnou stránku patří existence nejvyšší hory České republiky – Sněžka na zkoumaném území. Mezi další silné stránky lze zařadit geografickou polohu příhraniční oblasti, rozmanitost krajiny, vyvěrání léčivých pramenů, rozsáhlé chráněné území – KRNAP, rozsáhlou síť turistických tras a nabídku největšího lyžařského resortu v ČR – SkiResort Černá hora – Pec. Za slabé stránky lze považovat výraznou sezónnost hlavních turistické destinace – Krkonoše, čímž souvisí nedostatečná kapacita parkovacích míst v době hlavní sezóny, slabé napojení silniční infrastruktury na Polsko nebo jistá stavební omezení na území Krkonošského národního parku.

6 Závěry a doporučení

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo zhodnotit celkový potenciál SO ORP Trutnov a následně ho analyzovat. Teoretická část byla zaměřena na vysvětlení základních pojmů týkajících se tématu (předpoklady a potenciál) za pomoci odborných publikací. Podrobněji byla rozepsána Bínova metodika z roku 2002, která sloužila jako podklad pro praktickou část. Nastíněny byly i metody hodnocení dalších autorů (Schneider, Fialová a Vyskot, 2009, Vepřek, 2002, Novotná 2005, Klapka, Nováková a Frantál 2008). Po zhodnocení celkového potenciálu CR byl určen subsystém a typ, který ve zkoumaném území převažuje. Na základě získaných informací z výzkumu a dlouhodobého vlastního pozorování, byla zhotovena SWOT analýza, která vyzdvihla silné a slabé stránky destinace a zároveň nastínila možné příležitosti a případné hrozby.

Celkový potenciál území byl vyhodnocen jako zóna výjimečného potenciálu (s převahou přírodního subsystému) a prokázal tak domněnku autorky, že tato oblast má v odvětví cestovního ruchu co nabídnout. Ovšem tyto výsledky nemusí být zcela přesné z důvodu, že Bínova metoda hodnocení potenciálu cestovního ruchu z roku 2002 byla primárně určena na hodnocení obcí. Rozložení přírodních a kulturních památek není v celé oblasti rovnoměrné, například atraktivita přírodních poměrů je v severní části území větší a významnější kulturní památky a akce jsou situovány ve větších obcích. Výsledky nemusí být zcela přesné i z důvodu odmítnutí spolupráce turistických informačních center kvůli jejich časovému vytížení uprostřed hlavní letní turistické sezóny. Všechny vypsané informace jsou tedy pouze z dostupných informací na internetu. Pro přesnější výzkum by tedy bylo vhodné získávat informace v období mimo hlavní turistickou sezónu. Dalším faktorem nepřesnosti výsledků výzkumu je určité subjektivní hodnocení atraktivity jednotlivých složek a hodnocení složek ne příliš atraktivních pro běžné účastníky CR (sportovní myslivost, kongresy a konference). Obecně lze tvrdit, že hodnocení těchto složek není příliš specifické a nezahrnuje ostatní atraktivity (např.: existence hradů a zámků, uměle vytvořených vodních ploch ke koupání aj.) a není zcela vhodná pro zkoumání potenciálu větších územních celků.

I přes míru subjektivity při hodnocení složek potenciálu CR disponuje území SO ORP Trutnov vysokým potenciálem pro cestovní ruch a jeho rozvoj. Nabídka možností pro rozvoj cestovního ruchu na území SO ORP Trutnov je velká, ať už se jedná o rozšíření stávajících atraktivit, nebo vytvoření nových, které byly v práci vypsány. Složky CR s přiděleným stupněm 0 nebo 1 představují možnosti pro jejich rozvoj, který by zvýšil atraktivitu oblasti a přilákal další turisty.

Další výzkum podle Bínovy metodiky z roku 2002 by tak mohl být aplikován na všechny obce a následné porovnání hodnot by mohlo odhalit disparity v regionu. Nebo využít Bínovu metodiku z roku 2010, která hodnotí potenciál cestovního ruchu z hlediska více specifických složek cestovního ruchu a je určena pro hodnocení většího územního celku (SO ORP). Výzkum by mohl být zajímavý pro porovnání výsledků z roku 2010 a současnosti.

7 Seznam zdrojů

- AOPK ČR, *Územní ochrana*, 2020 [online]. [cit. 2020-06-15] Dostupné z: <https://www.ochranaprirody.cz/uzemni-ochrana/>
- AOPK ČR. *Natura 2000 - Krkonoše*, 2008 [online]. [cit. 2020-07-03] Dostupné z: <http://www.nature.cz/natura2000-design3/sub-text.php?id=6058>
- AREÁL MLADÉ BUKY. *Běžecké lyžování*, 2020b [online]. [cit. 2020-07-16] Dostupné z: <https://www.areal-mladebuky.cz/cs/bezecke-lyzovani>
- AREÁL MLADÉ BUKY. *Sjezdovky a vleky*, 2020a [online]. [cit. 2020-07-12] Dostupné z: <https://www.areal-mladebuky.cz/cs/sjezdovky-a-vleky>
- ASOCIACE MUZEÍ A GALERIÍ ČR. *Adresář muzeí a galerií ČR – Trutnov*, 2015 [online]. [cit. 2020-07-20] Dostupné z: <https://www.cz-museums.cz/adresar/kralovehradecky-kraj/trutnov/>
- ASOCIACE REGIONÁLNÍCH ZNAČEK. *Katalog certifikovaných produktů*, 2020 [online]. [cit. 2020-07-15] Dostupné z: <http://www.regionalni-znacky.cz/arz/cs/certifikovane-produkty/?k=produkty&r=3.11#filter>
- BASAŘOVÁ, Miroslava. *Atlas pro volný čas: Česká republika*. Praha: Kartografie, 2001. ISBN 80-7011-680-3
- BÍNA, Jan. *Aktualizace potenciálu cestovního ruchu v České republice*, Praha: Ústav územního rozvoje, 2010
- BÍNA, Jan. *Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky*, časopis Urbanismus a územní rozvoj, 2002, roč. 5., č. 1, s. 2-11
- BOHÁČ, Zdeněk. *Poutní místa v Čechách*, Praha: Debora, 1995, 286 s.. ISBN 80-85923-07-6
- CIRK-UFF. *O festivalu*, 2020 [online]. [cit. 2020-07-25] Dostupné z: <http://www.cirkuff.cz/prakticke-informace/>
- ČESKOMORAVSKÝ SVAZ MINIPIVOVARŮ. *Naši členové – Královéhradecký kraj*, 2020 [online]. [cit. 2020-07-14] Dostupné z: <http://www.minipivo.cz/cz/kralovehradecky-kraj/>
- ČESKÝ HOROLEZECKÝ SVAZ. *Trutnovsko*, 2020 [online]. [cit. 2020-07-16] Dostupné z: <https://www.horosvaz.cz/skaly-oblast-165/>

- ČRS. *Jak se stát členem ČRS*, 2019d [online]. [cit. 2020-07-15] Dostupné z: <https://www.rybsvaz.cz/beta/index.php/legislativa/novy-clen>
- ČRS. *Místní organizace*, 2019a [online]. [cit. 2020-07-15] Dostupné z: <https://www.rybsvaz.cz/beta/index.php/rada-crs/mistni-organizace>
- ČRS. *Soupis mimopstruhových revírů na rok 2020*, 2019c [online]. [cit. 2020-07-15] Dostupné z: <https://www.rybsvaz.cz/beta/index.php/reviry/previry>
- ČRS. *Soupis pstruhových revírů na rok 2020*, 2019b [online]. [cit. 2020-07-15] Dostupné z: <https://www.rybsvaz.cz/beta/index.php/reviry/pstruhove>
- ČRS. *Sport a mezinárodní činnost*, 2019e [online]. [cit. 2020-07-15] Dostupné z: <https://www.rybsvaz.cz/beta/index.php/o-crs/sport-a-mezinarodni-cinnost>
- ČRS; MAPY.CZ. *Revíry* [obrázek], 2020 [online]. [cit. 2020-07-15] Dostupné z: https://www.rybsvaz.cz/inc/mapy/mapy.cz_4.html
- ČSÚ, *Administrativní mapa SO ORP Trutnov* [obrázek], 2016 [online]. [cit. 2020-06-10] Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/11264/17846153/ORP5214.png/d93377ce-26f5-471a-813d-13471405455c?version=1.1&t=1485783374540>
- ČSÚ, *Kapacity hromadných ubytovacích zařízení v SO ORP*, 2020d [online]. [cit. 2020-06-21] Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-vyhledavani&vyhltext=so+orp+trutnov&bkv=c28gb3jwIHRYdXRub3Y.&katalog=31742&skupId=1247&pvo=CRU02-L12#w=>
- ČSÚ. *Cestovní ruch - 1. čtvrtletí 2020*, 2020a [online]. [cit. 2020-05-25] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cri/cestovni-ruch-1-ctvrtleti-2020>
- ČSÚ. *Cestovní ruch*, 2005 [online]. [cit. 2020-07-01] Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20536908/520806a236.pdf/7e5f05f9-8da1-48ac-a1c9-63509a382db0?version=1.0>
- ČSÚ. *ČSÚ a územně analytické podklady*, 2020c [online]. [cit. 2020-07-02] Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/csu_a_uzemne_analyticke_podklady
- ČSÚ. *Geografická mapa SO ORP Trutnov* [obrázek], 2016 [online]. [cit. 2020-06-10] Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/11264/57812721/Trutnov.png/0b91070b-39aa-4377-b901-77519550329a?version=1.1&t=1496308310148>

ČSÚ. *Vše o území*, 2020b [online]. [cit. 2020-06-10] Dostupné z:

<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31548&u= VUZEMI 43 579025#>

ČSÚ. *Vybrané ukazatele za správní obvod Trutnov v letech 2001–2018*, 2019.

[online]. [cit. 2020-07-18] Dostupné z:

<https://www.czso.cz/documents/11264/106342330/525214.pdf/3b0b4fe4-baa6-4bba-8662-eda3ac13f136?version=1.3>

DILEEP, Madhav R. *Tourism: Concepts, Theory and Practice*, New Delhi: I.K.

International Publishing House Pvt. Ltd., 2018, ISBN 978-93-85909-67-2.

DOSTÁLOVÁ, Klára. *Na dovolenou v Česku by mohly vyrazit až dvě třetiny Čechů*. In

VEJVODOVÁ, Ivana. *CzechTourism*, 2020 [online]. [cit. 2020-05-27] Dostupné z:

<https://www.czechtourism.cz/pro-media/tiskove-zpravy/na-dovolenou-v-cesku-by-mohly-vyrazit-az-dve-treti/>

DP BABIČKA. *Přehled tras*, 2020 [online]. [cit. 2020-07-25] Dostupné z:

<https://www.babicka-dp.cz/trasy.html>

FARNOST MALÉ SVATOŇOVICE. *Kalendář poutí*, 2020 [online]. [cit. 2020-07-10]

Dostupné z: <http://www.msvatonovicekostel.cz/poute>

GEOPORTÁL ČÚZK. *Geoprohlížeč – Geomorfologické jednotky*, 2010 [online]. [cit.

2020-06-22] Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>

GOELDNER, Charles R.; BRENT RICHIE, J. R.. *TOURISM, Principles, Practices,*

Philosophies, vyd. 1., Brno: BizBooks, 2014, ISBN 978-80-251-2595-3

GRUND RESORT GOLF&SKI. *Firemní akce*, 2020 [online]. [cit. 2020-07-22]

Dostupné z: <https://www.grundresort.cz/cz/firemni-akce/>

GÚČIK, Marian. *Cestovný ruch – Úvod do štúdia*, Banská Bystrica: Slovak-Swiss

Tourism, 2010, ISBN 978-80-89090-80-8

HAROLD. *SO ORP Trutnov* [obrázek]. Wikipedie, 2020, [online]. [cit. 2020-05-30]

Dostupné z: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:ORP_Trutnov.png

HASMAN, Milan; ŠÍP, Jiří. *Potenciál území k rekreaci*, časopis Životné prostredie,

2001, č. 5.

HOTEL DAVÍDEK. *Konferenční prostory*, 2020 [online]. [cit. 2020-07-22] Dostupné

z: <https://hoteldavidek.cz/cs/konference-teambuilding/?sub=741>

HOTEL HORIZONT. *Konferenční prostory*, 2020 [online]. [cit. 2020-07-22]
Dostupné z: <https://www.hotelhorizont.cz/firmy>

HOTEL OMNIA. *Firemní akce*, 2020 [online]. [cit. 2020-07-22] Dostupné z:
<https://omniahotel.cz/cs/firemni-akce/kongresy-a-skoleni>

HOWIE, Frank. *Managing the Tourist Attractions*, New York: Continuum, 2003. In:
DILEEP, Madhav R. *Tourism: Concepts, Theory and Practice*, New Delhi: I.K.
International Publishing House Pvt. Ltd., 2018, ISBN 978-93-85909-67-2

HRALA, Václav. *Geografie cestovního ruchu*, vyd. 6., Praha: Idea servis, 2013, 197 s.,
ISBN 987-80-85970-79-1

JAZZINEC. *O festivalu*, 2020 [online]. [cit. 2020-07-25] Dostupné z:
<http://www.jazzinec.cz/International-Music-Festival-Trutnov.html>

JURSÍKOVÁ, Lenka. *Dotaz ohledně sportovních akcí*, TIC Úpice [písemné sdělení –
email], 22.07.2020

KAUFMANNOVÁ, Kateřina. *Jsmo první akreditované zdravotnické zařízení*, 2020
[online]. [cit. 2020-07-18] Dostupné z: <https://www.janskelazne.com/jsmo-prvni-akreditovane-zdravotnicke-zarizeni/>

KČT. *Mapy KČT*, 2020 [online]. [cit. 2020-06-23] Dostupné z: <https://kct.cz/mapy-kct>

KHS KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE. *Trutnov – Dolce*, 2020 [online]. [cit. 2020-07-13]
Dostupné z: http://www.khshk.cz/articles.php?article_id=161

KLAPKA, Pavel; NOVÁKOVÁ, Eva; FRANTÁL, Bohumil. *Metodologické přístupy k
hodnocení potenciálu cestovního ruchu území*, Plzeň: Západočeská univerzita,
časopis Miscellanea Geographica, 2008, č. 14.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ pro aktuální investiční příležitosti, *Základní
charakteristika území*, 2009 [online]. [cit. 2020-07-04] Dostupné z:
<http://mapy.kr-kralovehradecky.cz/prumzony/cz/TU-zakladni-charakteristika.htm>

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ, *Muzea a galerie*, 2020a [online]. [cit. 2020-07-18]
Dostupné z: https://www.hkregion.cz/dr-cs/k-kultura-a-zabava/#page=12;dr_view_style=full;skat=0;r=0;orderby=areaasc;lastclick=107774

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ. *Kaple sv. Vavřince*, 2020c [online]. [cit. 2020-07-10]
Dostupné z: <https://www.hkregion.cz/dr-cs/100595-kaple-sv-vavrince-snezka.html>

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ. *Recepty a produkty*, 2020c [online]. [cit. 2020-07-13]
Dostupné z: https://www.hkregion.cz/dr-cs/s-regionalni-potravinu/r-krkonose/#page=4;dr_view_style=full;skat=0;r=4;lastclick=105540;orderby=areaasc

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ. *Zajímavosti a cíle – Církevní památky*, 2020b [online]. [cit. 2020-07-10] Dostupné z: https://www.hkregion.cz/dr-cs/k-zajimavosti-a-cile/#page=14;dr_view_style=full;skat=22;r=0;orderby=areaasc;lastclick=1448

KRKONOŠE. *Aktuální stav běžeckých stop*, 2020b [online]. [cit. 2020-07-16]
Dostupné z: <https://www.krkonose.eu/aktualni-stav-bezeckych-stop>

KRKONOŠE. *Naučné stezky*, 2020a [online]. [cit. 2020-07-10] Dostupné z: <https://www.krkonose.eu/naucne-stezky>

KRKONOŠE. *Regionální produkty*, 2020c [online]. [cit. 2020-07-13] Dostupné z: <https://www.krkonose.eu/regionalni-produkty>

KRKONOŠSKÝ PŮLMARATON. *Trasa*, 2020 [online]. [cit. 2020-07-26] Dostupné z: <http://krkonosskypulmaraton.maratonstav.cz/#Trasa>

KRNAP. *Cyklotrasy KRNAP*, 2010e [online]. [cit. 2020-07-10] Dostupné z: <https://www.krnep.cz/cyklotrasy-krnep/>

KRNAP. *Druhové bohatství vybraných ekosystémů Krkonoš*, 2010b [online]. [cit. 2020-07-04] Dostupné z: <https://www.krnep.cz/druhove-bohatstvi-ekosystemu/>

KRNAP. *Fauna Krkonoš*, 2010c [online]. [cit. 2020-07-04] Dostupné z: <https://www.krnep.cz/fauna/>

KRNAP. *Krkonošský národní park a jeho historie*, 2010a [online]. [cit. 2020-07-04] Dostupné z: <https://www.krnep.cz/krnap-a-jeho-historie/>

KRNAP. *Větrné proudění*, 2010d [online]. [cit. 2020-07-04] Dostupné z: <https://www.krnep.cz/vetrne-proudeni/>

LANGPAULOVÁ, Edita. *1234 míst ke koupání v ČR*, Havlíčkův Brod: Fragment, 2001, 334 s., ISBN 80-7200-552-9

LINDEROVÁ, Ivica. *Cestovní ruch – Základy a právní úprava*, vyd. 1., Vysoká škola polytechnická Jihlava, 2013, 265 s., ISBN 978-80-87035-82-5

LYŽAŘSKÁ VLEK PĚNKAVČÍ VRCH. *Běžecký okruh*, 2020 [online]. [cit. 2020-07-16]
Dostupné z: <https://www.penkvavrch.cz/bezecky-okruh.php?lang=cs>

MALÁ ÚPA. *Kalendář akcí*, 2020a [online]. [cit. 2020-07-25] Dostupné z:
<https://malaupa.cz/rubriky/akce/>

MALÁ ÚPA. *Polsko*, 2020b [online]. [cit. 2020-07-20] Dostupné z:
<https://malaupa.cz/vylety/polsko-2/>

MAPY.CZ. *Základní mapa – vyhlídková místa*, 2020a [online]. [cit. 2020-06-23]
Dostupné z:
<https://mapy.cz/zakladni?x=15.8503262&y=50.6564855&z=12&source=base&id=1979849>

MAPY.CZ. *Základní mapa*, 2020d [online]. [cit. 2020-07-15] Dostupné z:
<https://mapy.cz/zakladni?x=15.6444313&y=50.7285097&z=12>

MAPY.CZ. *Zeměpisná mapa – skiareály*, 2020c [online]. [cit. 2020-07-09] Dostupné
z:
<https://mapy.cz/zemepisna?x=16.0118312&y=50.5604223&z=12&q=skiare%C3%A1l>

MAPY.CZ. *Zeměpisná mapa*, 2020b [online]. [cit. 2020-07-08] Dostupné z:
<https://mapy.cz/zemepisna?x=15.7502217&y=50.6477996&z=16>

MARIOT, Peter. *Zeměpis cestovního ruchu*, vyd. 1., Praha: Státní pedagogické
nakladatelství, 1992, ISBN 80-04-25965-0

MĚSTO JANSKÉ LÁZNĚ. *Kulturní akce 2020*, 2019a [online]. [cit. 2020-07-24]
Dostupné z: <https://www.janskelazne.com/akce-roku-2020/>

MĚSTO JANSKÉ LÁZNĚ. *Putovní pohár města Janské Lázně*, 2019b [online]. [cit.
2020-07-26] Dostupné z: [https://janske-lazne.cz/cs/pro-
navstevniky/kalendar/2020/stolni-tenis/](https://janske-lazne.cz/cs/pro-navstevniky/kalendar/2020/stolni-tenis/)

MĚÚ TRUTNOV. *Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Trutnov*,
2016 [online]. [cit. 2020-06-08] Dostupné z:
<http://weby.trutnov.cz/uap/textRURU.pdf>

MĚÚ TRUTNOV. *Vydání loveckého lístku*, 2020 [online]. [cit. 2020-07-17] Dostupné
z:
[https://www.trutnov.cz/redakce/index.php?xuser=&lanG=cs&clanek=248349&sl
ozka=248349&sit=1787&tree=553](https://www.trutnov.cz/redakce/index.php?xuser=&lanG=cs&clanek=248349&sl
ozka=248349&sit=1787&tree=553)

- NADACE DŘEVO PRO ŽIVOT. NKP Dřevěnka Úpice [obrázek] 2020 [online]. [cit. 2020-07-26] Dostupné z:
https://www.drevoprozivot.cz/thumbs/1200x1200/images/dsr_uploady/uzivatel-1300/15-02-2019_22-03-28_nkpdrevenkaupice_hlavni_fotografie.jpg
- NESVADBA, Michal. *Úvodní strana*, 2020 [online]. [cit. 2020-07-10] Dostupné z:
<https://www.farnosttrutnov.cz/>
- NOVOTNÁ, Marie. *Využití GIS pro výzkum místního regionu*, časopis Geografické rozhledy, 2005, roč. 14.
- OMS TRUTNOV. *Úvodem*, 2019 [online]. [cit. 2020-07-17] Dostupné z:
<https://www.myslivost.cz/omstrutnov/Uvodem.aspx>
- PÁSKOVÁ, Martina. *Udržitelnost cestovního ruchu*, vyd. 3., Hradec Králové: Gaudeamus, 2014, 335 s., ISBN 978-80-7435-329-1
- PEC POD SNĚŽKOU. *15. FIS Master Cup*, 2020c [online]. [cit. 2020-07-26] Dostupné z: <http://www.pecpodsnezkou.cz/akce/15-fis-masters-cup/>
- PEC POD SNĚŽKOU. *Akce*, 2020b [online]. [cit. 2020-07-25] Dostupné z: <http://www.pecpodsnezkou.cz/akce/>
- PEC POD SNĚŽKOU. *Malá ZOO Kolínská bouda*, 2020a [online]. [cit. 2020-07-21] Dostupné z: <http://www.pecpodsnezkou.cz/zabava-pro-deti/mala-zoo-kolinska-bouda/>
- PEC POD SNĚŽKOU. *Sport a zábava*, 2020d [online]. [cit. 2020-07-20] Dostupné z: <http://www.pecpodsnezkou.cz/sport/>
- PEC POD SNĚŽKOU. *Udržitelný rozvoj území – Územní plán Pec pod Sněžkou*, 2011 [online]. [cit. 2020-07-16] Dostupné z: <http://www.pecpodsnezkou.cz/soubory/157-cis-vyhodnoceni-12-2011-00.pdf>
- POSPÍŠILOVÁ, Vendula. *Dotaz ohledně kulturních a sportovních akcí a příhraničních obcí*, TIC Žacléř [písemné sdělení – email], 21.07.2020
- PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s. r. o., *Strategický plán rozvoje města Trutnova na období 2020–2025*, 2019 [online]. [cit. 2020-07-22] Dostupné z: <https://materialy.trutnov.cz/file/28277/download>
- RAFT.CZ. *Čechy*, 2020 [online]. [cit. 2020-07-19] Dostupné z: <https://www.raft.cz/cechy/>

RANČ NA VALECH. *Úvod*, 2013 [online]. [cit. 2020-07-18] Dostupné z: <http://www.buggy-club.cz/index.html>

REGIONÁLNÍ ZPRAVODAJSTVÍ NZIS. *Hustota zalidnění*, 2017 [online]. [cit. 2020-07-18] Dostupné z: <https://reporting.uzis.cz/cr/index.php?pg=statisticke-vystupy--demograficke-a-socioeconomicke-ukazatele--pohyb-obyvatelstva--hustota-zalidneni-pocet-obyvatel-na-km2>

REGION-TOUR. *Hora Sněžka – nejvyšší hora České republiky a Krkonoš*, 2014a [online]. [cit. 2020-06-09] Dostupné z: <http://www.horasnezka.cz/>

REGION-TOUR. *Obří důl*, 2014b [online]. [cit. 2020-06-09] Dostupné z: <http://www.horasnezka.cz/zajimavosti/obri-dul/>

SDRUŽENÍ LÁZEŇSKÝCH MÍST ČR. *Lázeňská místa*, 2020 Dostupné z: <https://www.jedemedolazni.cz/lazenska-mista.html>

SCHNEIDER, Jiří; FIALOVÁ, Jitka; VYSKOT, Ilja. *Krajinná rekreologie II*, vyd. 1., Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2009, 132 s. ISBN 978-80-7375-357-3

SKIAREÁL ARRAKIS. *Běžecké lyžování*, 2020b [online]. [cit. 2020-07-13] Dostupné z: <https://www.skizacler.com/lyzarsky-areal/bezecke-lyzovani.html>

SKIAREÁL ARRAKIS. *Lyžařské středisko Arrakis, Žacléř – Prkenný Důl*, 2020a [online]. [cit. 2020-07-12] Dostupné z: <https://www.skizacler.com/>

SKIRESORT ČERNÁ HORA – PEC. *Běžecké lyžování*, 2020c [online]. [cit. 2020-07-16] Dostupné z: <https://www.skiresort.cz/aktivity/bezecke-trate/>

SKIRESORT ČERNÁ HORA – PEC. *Lanovky a vleky SkiResort Černá Hora – Pec* [obrázek], 2020a [online]. [cit. 2020-07-14] Dostupné z: <https://www.skiresort.cz/informace/lanovky-a-vleky/>

SKIRESORT ČERNÁ HORA – PEC. *Lanovky a vleky*, 2020a [online]. [cit. 2020-07-14] Dostupné z: <https://www.skiresort.cz/informace/lanovky-a-vleky/>

SKIRESORT ČERNÁ HORA – PEC. *Běžecké tratě SkiResort Černá hora – Pec* [obrázek], 2020c [online]. [cit. 2020-07-16] Dostupné z: <https://www.skiresort.cz/aktivity/bezecke-trate/>

SKIRESORT ČERNÁ HORA – PEC. *Novinky*, 2020b, [online]. [cit. 2020-07-14] Dostupné z: <https://www.skiresort.cz/informace/novinky/>

- SKUTIL, Karel. *Farma*, 2012 [online]. [cit. 2020-07-18] Dostupné z: <http://www.penzionuskutilu.cz/farma>
- SLL JANSKÉ LÁZNĚ. *Aktuální kongresy a symposia*, 2020d [online]. [cit. 2020-07-22] Dostupné z: <https://www.janskelazne.com/aktualni-kongresy-a-symposia/>
- SLL JANSKÉ LÁZNĚ. *Historie*, 2020a [online]. [cit. 2020-07-11] Dostupné z: <https://www.janskelazne.com/o-nas/#historie>
- SLL JANSKÉ LÁZNĚ. *Kariéra*, 2020b [cit. 2020-07-18] Dostupné z: <https://www.janskelazne.com/kariera/>
- SLL JANSKÉ LÁZNĚ. *Volný čas a služby*, 2020c [cit. 2020-07-18] Dostupné z: <https://www.janskelazne.com/za-relaxaci-a-wellness/volny-cas/>
- SO JESTŘEBÍ HORY. *Akce*, 2020 [online]. [cit. 2020-07-26] Dostupné z: <https://www.jestrebihory.net/cs/akce/index#show>
- SO PODKRKONOŠÍ. *Akce*, 2020 [online]. [cit. 2020-07-26] Dostupné z: <https://www.podkrkonosi.info/cs/akce/index#show>
- SOVK. *Kongresová turistika*, 2020 [online]. [cit. 2020-07-22] Dostupné z: <https://www.vychodnikrkonose.cz/turistika-kongres.html>
- SOVK. *Strategie území správního obvodu*, 2014 [online]. [cit. 2020-06-03] Dostupné z: https://vychodnikrkonose.cz/images/ObceSobe/SD_TRUTNOV_14_4_2015_final.pdf
- SPOLEČENSKÉ CENTRUM UFFO. *Konference*, 2020 [online]. [cit. 2020-07-22] Dostupné z: <http://uffo.cz/konference/>
- ŠÁLEK, Miloš. *Cirk-UFF 2019* [obrázek], 2019 [online]. [cit. 2020-07-25] Dostupné z: <http://www.cirkuff.cz/fotogalerie/2019/cirk-uff-2019-patek-31-5/>
- ŠAUER, Martin; VYSTOUPIL, Jiří; HOLEŠINSKÁ, Andrea a kol. *Cestovní ruch – Učební text*, vyd. 1., Brno: Masarykova univerzita, 2015, 477 s.
- TIC TRUTNOV. *Festivaly a pravidelné akce*, 2020b [online]. [cit. 2020-07-25] Dostupné z: <https://www.ictrutnov.cz/cz/>
- TIC TRUTNOV. *Hraniční přechody*, 2020a [online]. [cit. 2020-07-13] Dostupné z: <https://www.ictrutnov.cz/cz/2015-02-06-14-15-14/doprava/168-hranicni-prechody.html>

TIC TRUTNOV. *Obscene Extreme*, 2020c [online]. [cit. 2020-07-25] Dostupné z: <https://www.ictrutnov.cz/cz/obscene-extreme.html>

TIC TRUTNOV. *Trutnovský podzim*, 2020d [online]. [cit. 2020-07-25] Dostupné z: <https://www.ictrutnov.cz/cz/trutnovsky-podzim.html>

UNWTO. *Pojmy, definice a klasifikace cestovního ruchu – technický manuál*. In: PÁSKOVÁ, Martina. *Udržitelnost cestovního ruchu*, vyd. 3., Hradec Králové: Gaudeamus, 2014, 335 s., ISBN 978-80-7435-329-1

UNWTO. *Why tourism? Tourism – an economic and social phenomenon*, United Nations World Tourism Organization, 2019 [online]. [cit. 2020-05-27] Dostupné z: <https://www.unwto.org/why-tourism>

ÚZIS ČR. *Lázeňská péče 2018*, Praha: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2019, 29 s., ISBN 978-80-7472-181-6

VYSTOUPIL, Jiří; HOLEŠINSKÁ, Andrea; KUNC, Josef; ŠAUER, Martin. *Návrh nové rajonizace cestovního ruchu ČR*, vyd. 1., Brno: Masarykova Univerzita, 2007, 108 s., ISBN 978-80-210-4263-6

VYSTOUPIL, Jiří; ŠAUER, Martin; TROUSIL, Michal. *Geografie cestovního ruchu ČR*, vyd. 1., Hradec Králové: Gaudeamus, 2015, 153 s., ISBN 978-80-7435-538-7

WOKOUN, René; VYSTOUPIL, Jiří. *Geografie cestovního ruchu a rekreace I.*, vyd. 1., Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1987, 250 s.

ZELENKA, Josef; PÁSKOVÁ, Martina. *Výkladový slovník cestovního ruchu*, vyd. 2., Praha: Linde Praha, 2012, 768 s., ISBN 978-80-7201-880-2

ZELENKA, Tomáš. *Farmapark Muchomůrka*, 2020 [online]. [cit. 2020-07-18] Dostupné z: <http://www.farmapark-muchomurka.cz/index.php>

8 Přílohy

Tabulka 33: Seznam obcí SO ORP Trutnov, katastrální výměra a počet obyvatel

Název obce	Katastrální výměra (v ha)	Počet obyvatel (1. 1. 2020)
Batňovice	447	775
Bernartice	1 793	924
Dolní Olešnice	1 256	378
Hajnice	3 171	1 045
Havlovice	870	991
Horní Maršov	2 847	979
Horní Olešnice	1 273	320
Chotěvice	2 012	1 034
Chvaleč	1 722	658
Janské Lázně (město)	1 373	690
Jívka	3 200	576
Královec	994	192
Lampertice	584	385
Libňatov	582	363
Malá Úpa	2 667	142
Malé Svatoňovice	674	1 509
Maršov u Úpice	331	191
Mladé Buky (městys)	2 678	2 308
Pec pod Sněžkou (město)	5 210	648
Pilníkov (město)	1 699	1 257
Radvanice	1 076	971
Rtyně v Podkrkonoší (město)	1 389	2 979
Staré Buky	1 790	607
Suchovršice	429	369
Svoboda nad Úpou (město)	775	2 081
Trutnov (město)	10 332	30 234
Úpice (město)	1 531	5 639
Velké Svatoňovice	1 735	1 287
Vlčice	1 974	548
Zlatá Olešnice	943	203
Žacléř (město)	2 182	3 136

Zdroj: Vlastní zpracování (podle ČSÚ, 2020b)

Tabulka 34: Počet nemovitých kulturních památek na území SO ORP Trutnov

	Celkem	Zapsáno do státního seznamu (kulturních památek)	Prohlášeno kulturní památkou ministerstvem kultury	Navrženo k prohlášení památkou (řízení neukončeno)
SO ORP Trutnov	539	775	151	25

Zdroj: Vlastní zpracování (upraveno podle MěÚ Trutnov, 2016)

Tabulka 35: Počet kulturních zařízení v SO ORP Trutnov

Typ zařízení	Počet obcí s tímto zařízením
Veřejná knihovna (vč. poboček)	22
Stálá kina	8
Divadlo	3
Muzeum (vč. poboček a samostatných památníků)	6
Galerie (vč. poboček a výstavních sál)	5
Kulturní zařízení ostatní	každá obec má minimálně jedno své zařízení

Zdroj: Vlastní zpracování (upraveno podle SOVK, 2014)

Tabulka 36: Počet sportovních zařízení v SO ORP Trutnov

Typ zařízení	Počet obcí s tímto zařízením
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	1 (Trutnov)
Koupaliště a bazény	11
- z toho kryté bazény	5
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	každá obec má minimálně jedno své zařízení
Tělocvičny (vč. školních)	28
Zimní stadiony otevřené	0
Zimní stadiony kryté	1 (Trutnov)
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem nebo správcem)	obce, které nemají samostatnou tělocvičnu, často využívají sály kulturních domů, nebo mají jiné venkovní sportoviště

Zdroj: Vlastní zpracování (upraveno podle SOVK, 2014)

Obrázek 5: Pohled na Krkonoše z návrší Šibeník nad Trutnovem

Zdroj: Vlastní fotografie (foceno dne 20. 7. 2020)

Obrázek 6: Nejvyšší hora České republiky – Sněžka

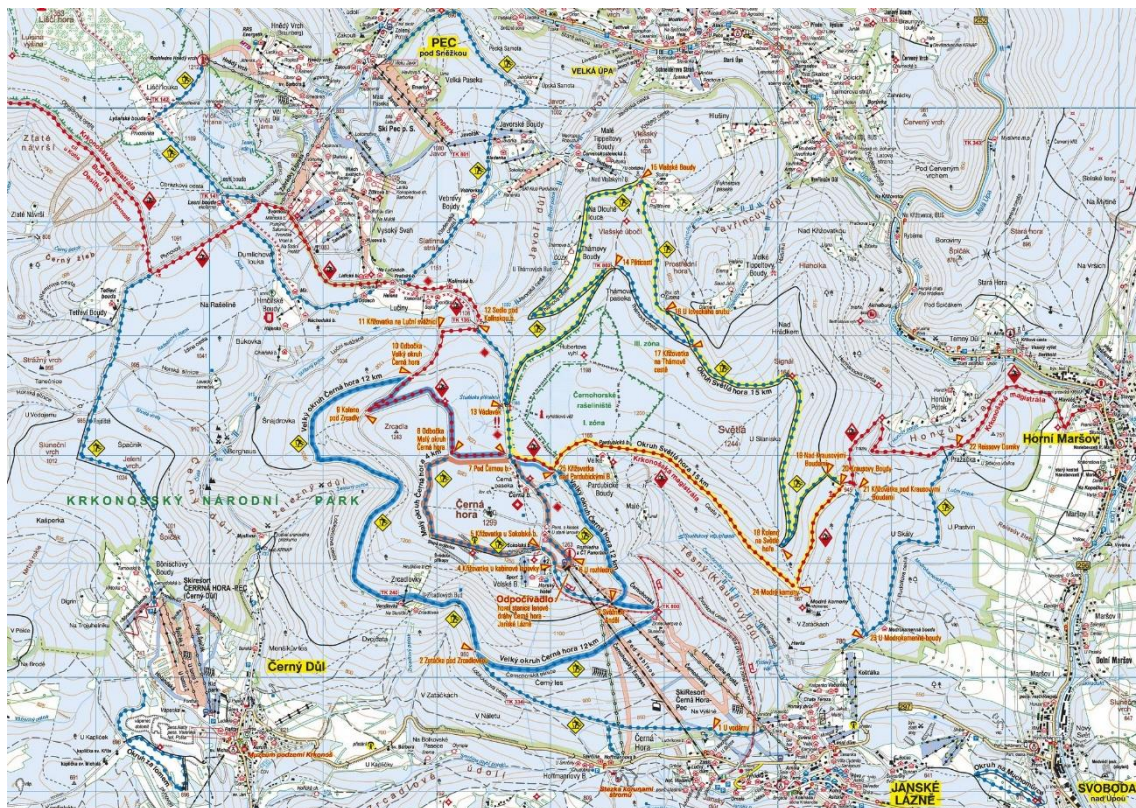
Zdroj: Vlastní fotografie (foceno dne 30. 7. 2020)

Obrázek 7: Lanovky a vleky SkiResort Černá Hora – Pec

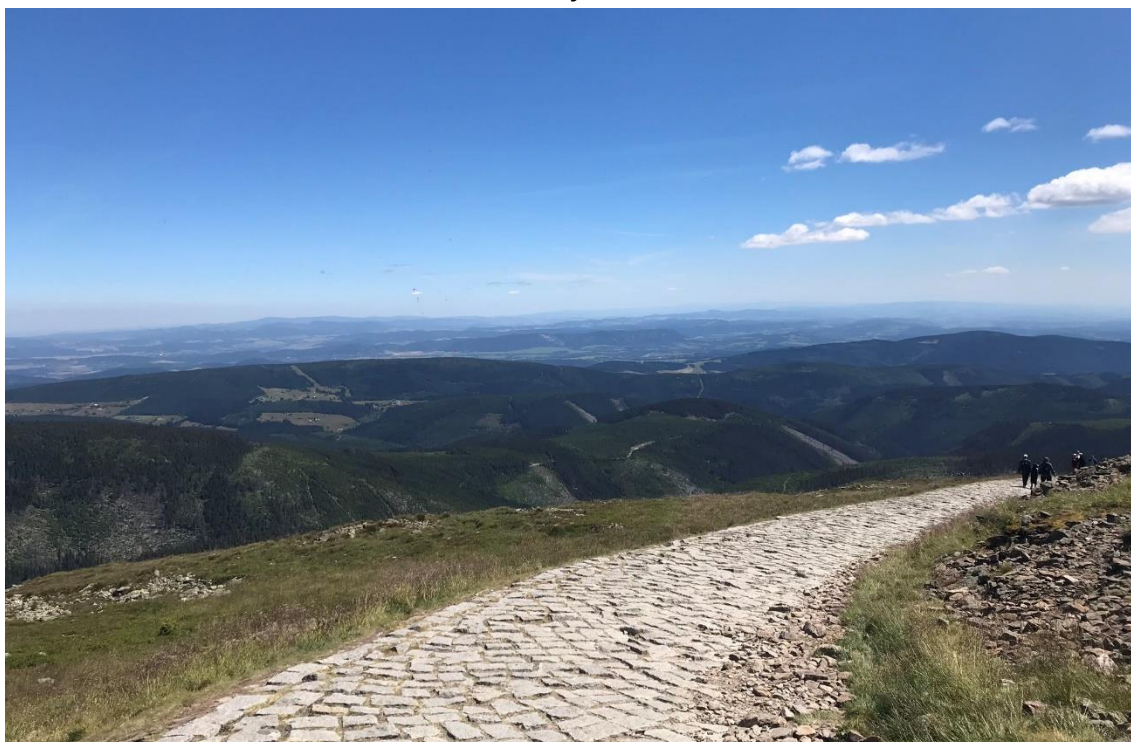
Zdroj: Skiresort Černá hora – Pec (2020a)

Obrázek 8: Běžecké tratě SkiResort Černá Hora – Pec

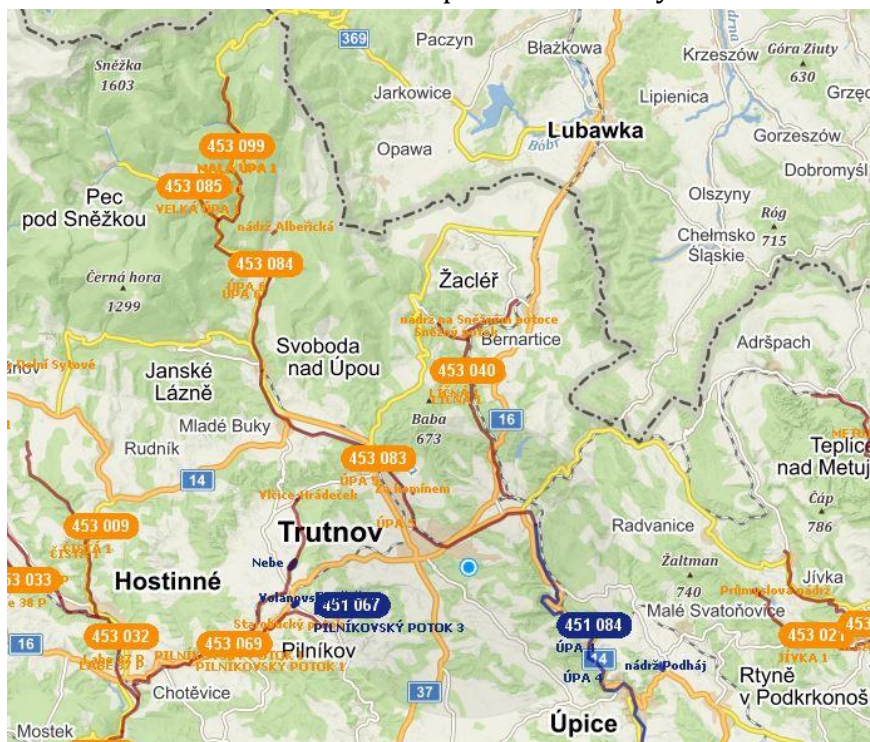
Zdroj: Skiresort Černá Hora – Pec (2020c)

Obrázek 9: Pohled na Krkonoše ze Sněžky

Zdroj: Vlastní fotografie (foceno dne 30. 7. 2020)

Obrázek 10: Pstruhové a mimopstruhové revíry

Zdroj: ČRS a Mapy.cz (2020) (pozn.: žlutá barva – pstruhové revíry, modrá barva – mimopstruhové revíry)

Obrázek 11: Krakonošovo náměstí v Trutnově

Zdroj: Vlastní fotografie (foceno dne 20. 7. 2020)

Obrázek 12: Národní kulturní památka Dřevěnka

Zdroj: Nadace dřevo pro život (2020)

Obrázek 13: Cirk-UFF 2019

Zdroj: Šálek (2019)

Obrázek 14: Kaple sv. Vavřince

Zdroj: Vlastní fotografie (foceno dne 30. 7. 2020)

Zadání bakalářské práce

Autor: Nikola Srnová
Studium: I1700239
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Management cestovního ruchu

Název bakalářské práce: **Zhodnocení potenciálu cestovního ruchu v okrese Trutnov**

Název bakalářské práce The Evaluation of Tourism Potential in Trutnov District
AJ:

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Cílem bakalářské práce je zhodnotit potenciál cestovního ruchu ve vybrané turistické destinaci (okres Trutnov) podle vhodné metodiky (metodika J. Bíny) a odpovědět na výzkumné otázky.

Osnova:

- Úvod
- Metodika zpracování
 - Cíl práce
 - Výzkumné otázky
- Teoretická východiska
- Praktická část
- Shrnutí výsledků
- Závěry a doporučení
- Seznam použité literatury
- Přílohy

- BÍNA, Jan. *Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky*, *Časopis Urbanismus a územní rozvoj*, 2002, roč. 5, č. 1, s. 2-11
- PÁSKOVÁ, Martina. *Udržitelnost cestovního ruchu*, Hradec Králové: Gaudeamus, 2014, 335 s., ISBN 978-80-7435-329-1
- ZELENKA, Josef; PÁSKOVÁ, Martina. *Výkladový slovník cestovního ruchu*, vyd. 2., Praha: Linde Praha, 2012, 768 s., ISBN 978-80-7201-880-2

Garantující pracoviště: Katedra rekreologie a cestovního ruchu,
Fakulta informatiky a managementu

Vedoucí práce: Ing. Veronika Židová, Ph.D., DiS.

Oponent: prof. RNDr. Josef Zelenka, CSc.

Datum zadání závěrečné práce: 16.3.2015